

Η πολιτισμική ιστορία της Λευκάδας μετά την Ένωση

Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης

Η πρόσκλησή σας, για την οποία σας ευχαριστώ, αγαπητές φίλες και αγαπητοί φίλοι του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου Λευκαδίων Φοιτητών και Σπουδαστών Αττικής, και η άμεση, όπως ήταν φυσικό, αποδοχή της εκ μέρους μου με πήγε αμέσως στα παιδικά και τα νεανικά μου χρόνια. «Γνωριμία με τη Λευκάδα», και μάλιστα διεπιστημονική, λέει ο τίτλος της ημερίδας μας.

Αλήθεια, πώς γνωρίζει κανείς την πατρίδα του; Επιτρέψτε μου να διαβάσω λίγες σειρές από παλιότερο κείμενό μου: «Θυμάμαι ότι η δασκάλα μου, στα τέλη της δεκαετίας του 1950, μου έδινε βιβλία του Μαχαιρά από τη θεόκλειστη για μας τους μαθητές σχολική βιβλιοθήκη του Δημοτικού Σχολείου Πόρου, για να τα πηγαίνω δανεικά σε εγγράμματους χωριανούς, που τα ζητούσαν.

Το βιβλίο, όμως, που συνόδευε το μάθημα της Πατριδογνωσίας ήταν το *Λεύκωμα Λευκάδος* του Μουσικοφιλολογικού Ομίλου “Ορφεύς” (1954). Διαβάζαμε κομμάτια από το περιεχόμενο “ιστορικό περίγραμμα” του Πάνου Ροντογιάννη· με το χάρακα δείχναμε νησιά, βουνά, χωριά, στον ανάγλυφο χάρτη της Λευκάδας και κυρίως βλέπαμε τις πολλές φωτογραφίες στο *Λεύκωμα*, όπου και ο Πύργος μας και τα Σύββοτα: και οι τυπωμένες φωτογραφίες μας καλούσαν να δούμε διαφορετικά τα δεδομένα της εμπειρίας μας, που ξαφνικά έπαιρναν άλλο κύρος, γίνονταν πράγματα του κόσμου και ανήκαν σε κάποιους προγόνους καταγραμμένους σε βιβλία, τους οποίους έπρεπε να εντάξουμε στη σειρά της οικογένειάς μας, που δεν πήγαινε πίσω από τον παππούλη ή τον προπάππο μας».

Πώς, λοιπόν, η Πατριδογνωσία μπορεί να αναδείξει την ιστορική διάσταση στον βιωμένο χώρο της νεανικής ελευθερίας και να του δώσει το βάθος της διαχρονίας χωρίς επώδυνους τραυματισμούς και απωθήσεις στη διαδικασία συγκρότησης της ατομικής μνήμης; Και ύστερα πώς η Τοπική Ιστορία μπορεί να νετάρει καλύτερα αυτές τις προσεγγίσεις ώστε να φτάσει ο νεαρός πολίτης στην κατάκτηση σφαιρικής γνώσης του παρελθόντος, όχι

ως ένα σύνταγμα ιστορικών πληροφοριών, αλλά ως ένα πολυδύναμο σχήμα και εργαλείο που θα απαντάει στα ερωτήματά του;

Και το πρώτο ερώτημα θα μπορούσε να είναι το από πού ξεκίνησε η τοπική του κοινωνία για να φτάσει στη σημερινή κατάσταση. Τι μαρτυρούν τα σήματα και τα μνημεία του παρελθόντος που κάθε μέρα ζει μαζί τους; Πώς και πόσο επηρεάζει η ιστορική παράδοση όλους τους τομείς του ατομικού και του κοινωνικού βίου; Είναι δυνατόν μια διαδικασία που ξεκινά ως μάθημα και υποχρέωση να φτάσει μέσω της συνειδητοποίησης της ανάγκης πορείας προς την ιστορική γνώση, να βοηθήσει στην πνευματική του καλλιέργεια και να οξύνει την ικανότητά του στην ανάλυση και τη σύνθεση των δεδομένων της εμπειρίας και των καρπών της αναζήτησής του; Μήπως τελικά από αυτή την πορεία η ιστορία, από υποχρέωση που φάνταζε, μπορεί να θεωρηθεί ατομικό και κοινωνικό δικαίωμα;

Συμφωνήσαμε να μιλήσω σήμερα για την πολιτισμική ιστορία της Λευκάδας μετά την Ένωση του 1864. Ήταν φυσικό στην ημερίδα μας να θέλετε να αναφερθούμε στην πρόσφατη λευκαδίτικη ιστορία, αλλά και για μένα ήταν πρόκληση να δοκιμάσω κάποιες προσεγγίσεις για τα 140 χρόνια που η Επτάνησος και η Λευκάδα ενσωματώθηκαν στην ελληνική πατρίδα, αφού για τους προηγούμενους αιώνες είχα μιλήσει και γράψει με άλλη ευκαιρία. Ας ξεκινήσουμε με κάποιες γενικότερες επισημάνσεις.

Οι ρυθμοί στην πορεία των ανθρώπινων κοινωνιών ποικίλλουν: στασιμότητες αιώνων, αλλά και ρήξεις, και επαναστάσεις και πρωτοπορίες και ακόμη περίοδοι ανασχέσεων, εξισορροπήσεων και συγκερασμών. Όλα αυτά ανάλογα με τη δύναμή τους φαίνεται να εγγράφονται στη συλλογική ανθρώπινη μνήμη και να διαμορφώνουν την πολιτισμική παράδοση με τα εμφανή της στοιχεία αλλά και τα υπόγεια ρεύματα, όχι λιγότερο δυνατά, στον προσδιορισμό αυτής της παράδοσης.

Το ειδικό, το τοπικό φαινόμενο, και η σχέση του με το ενδιαμέσο ομόλογό του, το περιφερειακό, αλλά κυρίως η σχέση του τοπικού με το γενικό, δηλαδή το εθνικό, έχει αυτονόητη παράμετρο προσέγγισης τον τόπο και επομένως οδηγό την επιστήμη της γεωγραφίας με όλους τους συγγενικούς κλάδους είτε των θετικών επιστημών: γεωλογία, σεισμολογία, κλιματολογία, νοσολογία, αλλά και των κοινωνικών επιστημών: ανθρωπολογία, λαογραφία και τοπική ιστορία. Η τελευταία, η τοπική ιστορία, ιστορία καθώς είναι, θα τονίσει τη δική της πρωταρχική παράμετρο, το χρόνο. Οι επιστημονικές αναλύσεις και οι συνθετικές προσεγγίσεις των φαινομένων σε τοπικό επίπεδο αλλά και με συγκριτικές αναφορές στο γενικό-εθνικό, όταν τοποθετηθούν στη διαχρονία, θα μας αναδείξουν διαφορετικούς ρυθμούς, έγκαιρης ή καθυστερημένης εισαγωγής και αποδοχής ενός φαινομένου από το γενικό ή το εθνικό επίπεδο. Οι αντιστάσεις και οι ανατροπές, οι συντηρήσεις και οι προσαρμογές αναδεικνύουν τους διαφορετικούς ρυθμούς στην

εξέλιξη των τοπικών κοινωνιών και διαμορφώνουν τελικά τα στοιχεία της εντοπιότητας.

Ένα παράδειγμα μπορεί να κάνει τα πράγματα σαφέστερα: Οι Βενετσιάνοι κατέκτησαν τη Λευκάδα το 1684 και την κράτησαν 114 χρόνια ως το 1797 μαζί με τα άλλα Επτάνησα, τα οποία, όμως, είχαν κατακτήσει τρεις αιώνες νωρίτερα. Έφτασαν αυτά τα 114 χρόνια για να εντάξουν τη λευκαδίτικη κοινωνία στον επτανησιακό πολιτισμό, που είχε δημιουργηθεί κατά τη διάρκεια της Βενετοκρατίας των πολλών αιώνων στα άλλα νησιά. Εμφανές είναι ακόμη και σήμερα το ιταλικό υπόστρωμα που απόκτησε η λευκαδίτικη ντοπιολαλιά με γρήγορους ρυθμούς, μάλιστα, που επέβαλε ο ανώτερος πολιτισμός των κυρίαρχων Βενετσιάνων. Διακόσια χρόνια τώρα από το τέλος της Βενετοκρατίας κι ακόμη διατηρούνται στη γλώσσα των Λευκαδιτών τα στοιχεία αυτά, παρ' όλες τις προσπάθειες, σε εθνικό και κρατικό επίπεδο, για κάθαρση και δημιουργία καλλιεργημένης κοινής νεοελληνικής γλώσσας. Ένα στοιχείο εντοπιότητας και απόκλισης από το γενικό, το κοινό, που εξηγείται και από τους κανόνες των κοινωνικών αδρανειών αλλά και από ανιχνεύσιμες τοπικών αντιστάσεων στην ελλαδική κρατική αφομοίωση, με αιχμή τη διατήρηση ενός ιδιόμορφου γλωσσικού κώδικα. Ας αναλογιστούμε πόσο ανάγκη τον έχουμε ώρες ώρες αυτό τον γλωσσικό κώδικα όσοι ζούμε στο απέραντο αθηναϊκό λεκανοπέδιο ή στις μεγαλουπόλεις, ελληνικές και ξένες: εμάς που μας σφράγισαν τα παιδικά βιώματα στο νησί μας αλλά και τα παιδιά μας που συνεχίζουν εκεί τις συντροφικές που σχηματίστηκαν στο νησί κατά τις καλοκαιρινές διακοπές. Αυτά, όμως, τα ξέρετε καλύτερα και κάποτε πρέπει να ακούσουμε με ενδιαφέρον και τα δικά σας βιώματα και τις εμπειρίες σας και δεν σας κρύβω ότι διάβασα με ενδιαφέρον το πρώτο φύλλο της εφημεριδούλας σας *Λευκαδιάβαστοι*.

Με το παράδειγμα της τοπικής ιδιοματικής γλώσσας, και ξεκινώντας από το σήμερα, ανοιχτήκαμε στους αιώνες παρακολουθώντας ένα φαινόμενο στη μεγάλη του διάρκεια. Το αντίστροφο ταξίδι στο χρόνο, με την ιστορική μνήμη οδηγό, καλλιεργεί την ευαισθησία και πλουτίζει τα σημερινά μας βιώματα.

Άλλη μία επισήμανση, που πρέπει να έχουμε στο μυαλό μας όταν προσεγγίζουμε την πολιτισμική ιστορία, είναι οι επάλληλοι κύκλοι: Τοπικός, περιφερειακός (δηλαδή επτανησιακός), εθνικός, ευρωπαϊκός, διεθνής, που προσδιορίζουν τα δάνεια, τις οφειλές, τις επιδράσεις, στη διαμόρφωση της πολιτισμικής παράδοσης γενικώς, αλλά και του έργου κάθε δημιουργού. Διαβάζοντας ή θαυμάζοντας τα έργα των σημαντικών αλλά και των μικρότερων λευκαδιών δημιουργών, διαπιστώνουμε τις έμμεσες επιδράσεις των ευρωπαϊκών κινήματων. Κάποτε η επίδραση είναι άμεση, καθώς οι λευκαδίτες διανοούμενοι κοινωνήσαν με αυτούς τους πολιτισμούς κατά τα χρόνια των σπουδών τους ή με τα ταξίδια, τις αναγνώσεις ξένων βιβλίων, τη γνωρι-

μία έργων τέχνης: ας μην ξεχνάμε ότι η γνώση τουλάχιστον της ιταλικής γλώσσας συνεχίζεται και ύστερα από την Ένωση με την Ελλάδα.

Η επικοινωνία των Λευκαδίων τον 19ο αιώνα με τους λόγιους των άλλων νησιών είναι πυκνή: ταξίδια, αλληλογραφία, δημοσιεύσεις σε περιοδικά. Οι ζωηρότεροι αποκτούν επικοινωνία με την Αθήνα και κάποιοι με την Κωνσταντινούπολη και τα φιλολογικά τους σωματεία: πολλές φορές γράφουν και στα περιοδικά τους. Όπου η παράδοση ή οι προσωπικές σχέσεις το επιτρέπουν, συνεχίζονται οι επαφές με λόγιους του εξωτερικού, είτε Έλληνες του παροικιακού Ελληνισμού ή ξένους ελληνιστές και φιλέλληνες.

Η ένταξη όλων αυτών των διανοουμένων σε ένα σχήμα τοπικής πολιτισμικής ιστορίας συναντά δυσκολίες, καθώς τα επιτεύγματα, π.χ., του διαφωτιστικού διδακτισμού των πατριωτικών τραγωδιών του Ιωάννη Ζαμπέλιου, και του ρομαντισμού του Αριστοτέλη Βαλαωρίτη, πρέπει να κατανοηθούν μέσα στο κλίμα της επανησιακής λογοτεχνίας και των μεγάλων της αναζητήσεων, παρ' όλο που ο ρόλος τους στην κοινωνική και πολιτισμική ζωή του νησιού είναι από σημαντικός έως κυρίαρχος.

Και πριν από την Ένωση αλλά κυρίως ύστερα από αυτήν, για τους πιο προικισμένους δημιουργούς του πολιτισμού στη Λευκάδα, ανοίγονται οι δρόμοι του κόσμου: τα μεγάλα κέντρα του Ελληνισμού, τα διεθνή κέντρα. Η λευκαδίτικη πολιτισμική ιστορία έπρεπε να παρακολουθεί από εδώ και πέρα και τα κατορθώματα των τέκνων της, έξω από το νησί, το οποίο ακολουθούσε αφομοιωτικούς δρόμους στο πλαίσιο του ελληνικού κράτους: οι όποιες αντιστάσεις και οι διεκδικήσεις προνομιακών σχέσεων θα γίνονται στο όνομα της πολιτισμικής κληρονομιάς και της ακτινοβολίας των Λευκαδίων στην Αθήνα και στα άλλα κέντρα του Ελληνισμού, ενώ η ζωή στο νησί θα ζωογονείται από την άμεση ή την έμμεση παρουσία τους. Οι δεσμοί με τα άλλα Επτάνησα θα χαλαρώνουν, η ένταξη στις σχολές και στους πνευματικούς κύκλους της ελληνικής πρωτεύουσας θα κερδίζει περισσότερο έδαφος καθώς περνούν οι δεκαετίες του 20ού αιώνα, και ο φόβος για την ελλαδική αφομοίωση θα εκφράζεται με διαμαρτυρίες για τις ρυθμίσεις εκείνες οι οποίες καταργούν ή αναμορφώνουν διοικητικά και οικονομικά προνόμια. Τις διαμαρτυρίες αυτές συνοδεύουν επιχειρήματα διαποτισμένα από ποικίλα ιδεολογήματα, ιστορικές ανακρίβειες και χρονικούς διασκελισμούς.

Δυσκολότερη από τη συγκρότηση της πολιτισμικής ιστορίας ενός τόπου είναι η ανίχνευση των στοιχείων της εντοπιότητας στην πορεία της, αλλά και στο έργο των δημιουργών, που, όμως, είπαμε ανοίγονται σε πολλούς δρόμους και κοινωνούν σε άλλους πολιτισμούς για να ολοκληρωθούν ως πνευματικοί άνθρωποι και να δημιουργήσουν.

Πολλές πτυχές αυτών των προβλημάτων έχουν μελετηθεί και έχουν αναδειχτεί πολλά στοιχεία εντοπιότητας στο έργο κυρίως των μεγάλων μας ποιητών, Αριστοτέλη Βαλαωρίτη και Άγγελου Σικελιανού, περισσότερο από την

πλευρά της μεταρσίωσης των τοπικών βιωμάτων στο δημιουργικό τους έργο, αλλά και των λευκαδίτικων καταβολών στην ουσία του έργου τους.

Ο ίδιος ο Σικελιανός, μελετώντας το έργο του Βαλαωρίτη, αλλά και αναλύοντας τη δική του πορεία και τους όρους της λογοτεχνικής δημιουργίας, σημειώνει για τη σχέση του τόπου με την ανθρώπινη πορεία: «Οι άνθρωποι κουβαλάνε στις συλλογικές τους αποδημίες ή τις ατομικές τους μετακινήσεις εσωτερικά τοπία [...] δυναμικό σύστημα ανεξάντλητο ο τόπος». Η αναφορά του για τη Λευκάδα είναι περισσότερο αποκαλυπτική:

«Ποια σημασία μπορεί νάχει για τους άλλους να τους πω πως είμαι γεννημένος στη Λευκάδα, αν δεν νιώσουμε πως ήδη το πληροφοριακό και τόσο απλό ετούτο για τους άλλους γεγονός, για τη δική μου συνείδηση έχει κάποια σημασία συνθετική κι απόλυτη, που ξεκινώντας από τα πλέον απλά του δεδομένα, τοπικά και φυσικά, προεκτείνεται με μυθική ενάργεια και ενότητα, ώσπε τ' ακρότατα διαλεκτικά μου σύνορα απέναντι της ζωής; Γιατί δεν πρόκειται μονάχα, για παράδειγμα, πως δύο θεμελιώδεις τόνοι της ψυχής μου, ο Δωρισμός και το αίσθημα της πιο πλατιάς ελευθερίας, καθρεφτίζονται στη φύση του νησιού μου, που ακουμπά από τόνα μέρος στην Ακαρνανία, κι από τ' άλλο έχει μπροστά του το Ιόνιο πέλαγο ανοιχτό ως τη Σικελία, πέλαγο που οι τρικυμίες του έχουνε κάτι ζωντανότερο κι από τις τρικυμίες του ωκεανού».

Εμείς, όμως, δεν πρέπει να σταματάμε την ανάγνωση του ποιητή ως αυτό το σημείο, που υμνούνται τα παιδικά του βιώματα, τα συντροφευμένα με το αίσθημα της πλατιάς ελευθερίας: η κατάκτηση του συστήματος σύλληψης του κόσμου και η μεταρσίωση των βιωμάτων στο κατορθωμένο σώμα του έργου τέχνης είναι αποτέλεσμα του ασταμάτητου αγώνα του δημιουργού. Τα λόγια είναι και πάλι του ποιητή:

«Χωρίς τώρα την πηγαία συμβολική διάρθρωση όλων ετούτων των στοιχείων που έχει γίνει μέσα μου απ' τα παιδικά μου χρόνια, γύρω από το γεγονός πως είμαι γεννημένος στη Λευκάδα, διάρθρωση που μου προσφέρει έκτοτε μία υποτυπώδη ίσως, αλλά κατά βάθος και σωστή προοπτική της Μοίρας μου ποια θάταν και για μένα, και για Σας, η σημασία αν είμαι γεννημένος στη Λευκάδα, ή όπου αλλού;».

Η Ένωση βρήκε τη Λευκάδα, όπως και τα άλλα Ιόνια νησιά, με την κοινωνική ανισότητα να κυριαρχεί και κύριο χαρακτηριστικό τη σύγκρουση των αριστοκρατών και των ανερχόμενων μεσαίων και λαϊκών στρωμάτων, με ένταση, όσο και αν αυτή δεν ξέφευγε από τα νόμιμα πλαίσια. Η μεσαία αστική τάξη με επικεφαλής της μεγαλεμπόρους και τους πλοιοκτήτες, δημιούργημα του πολιτικοοικονομικού πλαισίου της αγγλικής προστασίας αλλά και συντελεστής της Ένωσης, ενώνεται με τη λαϊκή τάξη στο κλίμα της ελευθερίας και αισιοδοξίας που δημιουργήθηκε.

Τους ακολουθούσαν επιστήμονες, γιατροί και δικηγόροι και ακόμη τε-

χνίτες και επαγγελματίες. Τον τόνο έδιναν οι επιστήμονες και οι λόγιοι, λογοτέχνες και ποιητές που αναγνώριζαν αρχηγό τους τον ποιητή και πολιτικό Αριστοτέλη Βαλαωρίτη. Τα κηρύγματά τους για αδελφότητα, κοινωνική, συνεργατική και συνεταιριστική δράση ακολουθούν η ίδρυση του Πολιτικού Συλλόγου «Η Αδελφότης» (1869), η ίδρυση τυπογραφείου, η έκδοση φυλλαδίων και βιβλίων για τη διαφώτιση του λαού, και η έκδοση της εφημερίδας *Λευκάς* (1866-1869), η οποία δημοσίευσε άρθρα με αναλύσεις πολιτικών και κοινωνικών ζητημάτων, με γνώσεις και επιχειρήματα, ενώ οι νέοι λογοτέχνες δημοσίευαν διαλόγους και ποιήματα με σατιρικά στοιχεία.

Δύο είναι οι σημαντικοί θεσμοί παιδείας και πολιτισμού που επιβίωσαν από τα χρόνια της Αγγλοκρατίας: το Γυμνάσιο Λευκάδος (1829) και η Φιλαρμονική (1850). Και οι δύο θα αποτελέσουν τους μακροβιότερους θεσμούς και θα στηρίζουν, ο πρώτος την τοπική παιδεία αλλά και την ανάδειξη της Λευκάδας σε σχολικό κέντρο της ευρύτερης περιοχής, ενώ η Φιλαρμονική, με μια πορεία που θα μπορούσε να χαρακτηριστεί οικονομική Οδύσσεια, θα μπορέσει να διατηρήσει τη μουσική παιδεία και να σφραγίσει την πολιτισμική ζωή στο νησί, παρούσα στις εκδηλώσεις της δημόσιας ζωής αλλά και των ιδιαίτερων στιγμών των κατοίκων της πόλης.

Οι Λευκαδίτες είδαν μετά την Ένωση να πραγματοποιείται η κατάργηση του Γυμνασίου Λευκάδος, του Πρωτοδικείου και του Νομού. Χάρη στην αντίδραση των αστών της Λευκάδας και του Αριστοτέλη Βαλαωρίτη σώθηκε το Γυμνάσιο, επανιδρύθηκε το Πρωτοδικείο, αλλά όχι ο Νομός, αφού η Λευκάδα θα παραμείνει για 80 χρόνια επαρχία του Νομού Κερκύρας ή του Νομού Πρεβέζης.

Οι φορολογικές επιβαρύνσεις δημιούργησαν φραγμούς στις παραδοσιακές εμπορικές σχέσεις με την Ακαρνανία για να συνεχιστεί το αιώνιο λαθρεμπόριο, το κοντραμπάντο, ενώ ο φόβος της αφομοίωσης της Λευκάδας από την Ακαρνανία δημιούργησε ψυχώσεις και φανταστικές αντιπαλότητες, που διατηρήθηκαν για πολύ, ίσως και ως σήμερα.

Παρ' όλη τη βαρυσκόμια των Λευκαδίων εξαιτίας των δικών τους οικονομικών και κοινωνικών προβλημάτων αλλά και των δεινών εξαιτίας της ελληνικής κακοδιοίκησης, δεν μετάνιωσαν για την Ένωση, θεωρώντας μονόδρομο την αφομοίωση και ελπίζοντας σε ένα καλύτερο ελληνικό μέλλον.

Απέναντι στην κατάργηση των όποιων προνομίων της Λευκάδας οι εκπρόσωποι της αστικής τάξης, όπως εκφράζονται με τα κείμενα του Αριστοτέλη Βαλαωρίτη και των διανοουμένων του Συλλόγου «Η Αδελφότης» στην εφημερίδα *Λευκάς*, θέλουν την ιστορία ως συνήγορο και αυτοσχεδιάζουν ένα σχήμα λευκαδίτικης ιστορίας για να κεφαλαιοποιήσουν τις λευκαδίτικες συνεισφορές στους αγώνες του έθνους και να το χρησιμοποιήσουν ως δικανικό επιχείρημα για την ανάκτηση των δικαιωμάτων που αφαιρέθηκαν.

Η Λευκάδα θα αργήσει να αποκτήσει συνθετικό έργο ιστορίας. Και σ'

αυτό το ζήτημα η χρονική απόκλιση της Λευκάδας από την Επτάνησο συνολικά, αλλά και από τα άλλα νησιά ξεχωριστά, διατηρήθηκε, παρ' όλες τις προσπάθειες του Ιωάννη Σταματέλου, που συνέχισε το συγγραφικό του έργο ως το θάνατό του (1881). Αυτό το κενό φαίνεται να κάλυπτε, κάπως παράδοξα, το ποιητικό έργο του Αριστοτέλη Βαλαωρίτη (1824-1879). Με τη μυθική διάδοση σε όλα τα στρώματα της λευκαδίτικης κοινωνίας, με αναγνώσεις και αναπαραστάσεις στις θεατρικές παραστάσεις στην πόλη και τα χωριά, στις σχολικές γιορτές και τους εορτασμούς, το έργο διαβαζόταν και ως ιστορικό ανάγνωσμα και με τη μεγάλη σύνθεση του *Φωτεινού*, ιδιαίτερα, μπορούσε να κρατά ανοιχτούς τους δρόμους προς το λευκαδίτικο παρελθόν, καθώς το ποιητικό του μήνυμα άγγιζε αισθήματα και αγώνες επιβίωσης του λευκαδίτη αγρότη. Οι ανασκαφές του Δαίρπεφελδ στην αρχή του 20ού αιώνα και η θεωρία του ότι η Λευκάδα είναι η ομηρική Ιθάκη θα τονώσουν το ενδιαφέρον για την ιστορία και την έρευνα του παρελθόντος. Το 1902 ο Σπ. Βλαντής (1855-1939) θα εκδώσει το βιβλίο *Η Λευκάς υπό τους Φράγκους, τους Τούρκους και τους Ενετούς*, αλλά θα περάσουν περισσότερα από 50 χρόνια για να ολοκληρώσει ο Κωνσταντίνος Μαχαιράς (1882-1967) με τρία έργα του την ιστορία της Λευκάδας από το 1684 ως το 1864. Οι ιστορικές έρευνες πραγματοποιούνται στο Αρχαιοφυλακείο, ενώ από το 1953 λειτουργεί η Δημοσία Βιβλιοθήκη και αργότερα το Μουσείο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Εικόνων. Στις δύο τελευταίες δεκαετίες του 20ού αιώνα ο Πάνος Ροντογιάννης θα εκδώσει τη σημαντική δίτομη *Ιστορία της Λευκάδος*, τη *Χριστιανική Τέχνη στη Λευκάδα* και την *Ιστορία της Εκπαίδευσης* εξασφαλίζοντας ισοτιμία της Λευκάδας, ως προς την τοπική ιστορία, σε σχέση με τα άλλα Επτάνησα αλλά και τον ελληνικό χώρο.

Η έκδοση εφημερίδων συνεχίστηκε και ο Τύπος σε μεγάλο βαθμό εξέφρασε τις αγωνίες και τις επιδιώξεις της λευκαδίτικης κοινωνίας και είναι για μας σήμερα καθρέφτης του λευκαδίτικου παρελθόντος. Μικρότερες είναι οι επιδόσεις στην έκδοση βιβλίων και φυλλαδίων στη Λευκάδα, καθώς οι λευκαδίτες λογοτέχνες και λόγιοι, ακόμη και αυτοί που ζουν στη Λευκάδα, προτιμούν για τις εκδόσεις τους τα τυπογραφεία της Κέρκυρας και της Αθήνας. Το πρόσφατο βιβλίο για τον Τύπο της Λευκάδας του αλισμόνητου Πανταζή Κοντομίχη είναι καλός οδηγός για τις αναζητήσεις μας, καθώς, εκτός από την παρουσίαση των εντύπων, ανθολογεί και κείμενά τους.

Η ίδρυση θεατρικών συλλόγων και θιάσων, παρ' όλες τις ασυνέχειες, εξυπηρέτησε τις ανάγκες της πόλης για θεατρικές παραστάσεις με έργα λευκαδίων αλλά κυρίως ελλήνων και ξένων συγγραφέων. Η ύπαιθρος χώρα θα αρκεστεί στις παραστάσεις των ερασιτεχνών σε έργα πατριωτικού ρεπερτορίου και κωμειδυλλίων, καθώς και στις σχολικές παραστάσεις που οργανώνουν ενθουσιώδεις δάσκαλοι και δασκάλες. Στα τελευταία 50 χρόνια του 20ού αιώνα πληθαίνουν οι επισκέψεις θιάσων, μπουλουκιών και кара-

γκιοζοπαιχτών από την Αθήνα και άλλες πόλεις. Για τη θεατρική κίνηση στη Λευκάδα τον 19ο και 20ό αιώνα έχουμε τώρα σε δεύτερη έκδοση το βιβλίο του Πανταζή Κοντομίχη *Το νεοελληνικό θέατρο στη Λευκάδα*.

Η μουσική παιδεία στη Λευκάδα, όπως σημειώσαμε, στηρίχτηκε στη δράση της Φιλαρμονικής, που ιδρύθηκε και στηρίχτηκε από τους άρχοντες της Λευκάδας, αλλά στελεχώθηκε από νέους των μεσαίων και λαϊκών στρωμάτων. Με μόνιμα οικονομικά προβλήματα μπόρεσε να διατηρήσει τη μουσική παιδεία και να εθίσει την κοινωνία της πόλης στην παρακολούθηση των μουσικών εκδηλώσεων και τελικά στη μουσική καλλιέργεια. Για την ιστορία της Φιλαρμονικής και της προσφοράς της έχουμε το δίτομο έργο του Αντώνη Φίλιππα που εκδόθηκε από την Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών το 1985-1986.

Από το 1937, που ιδρύθηκε, δραστηριοποιείται στην κατεύθυνση της μουσικής παιδείας, με χορωδία, μαντολινάτα και χορευτικά τμήματα αλλά και φιλολογικές και λαογραφικές δραστηριότητες ο Μουσικοφιλολογικός Όμιλος «Ορφεύς», που τώρα τον γνωρίζουμε καλύτερα χάρη στο βιβλίο του Γεράσιμου Περδικάρη που εκδόθηκε το 1992. Στην ίδια κατεύθυνση της μουσικής παιδείας και πράξης κινήθηκαν το Ωδείο και άλλοι σύλλογοι που ιδρύθηκαν αργότερα.

Η μελέτη του λαϊκού πολιτισμού στη Λευκάδα, ο οποίος υποχωρεί συνεχώς τα τελευταία 50 χρόνια, εξασφαλίστηκε χάρη στο έργο του Πανταζή Κοντομίχη: 9 μεγάλα βιβλία για τα δημοτικά τραγούδια, τις γεωργικές ασχολίες, τη λαϊκή ιατρική, το νοικοκυριό του αγροτόσπιτου, τον λευκαδίτικο γάμο, τη λαϊκή φορεσιά και το λαϊκό ιδιωματικό λεξιλόγιο καταγράφουν τα ήθη και τα έθιμα του λευκαδίτικου λαού και περιγράφουν τον πολιτισμό του.

Οι Γιορτές Λόγου και Τέχνης, που ιδρύθηκαν πριν από 50 ακριβώς χρόνια, μπορούν να θεωρηθούν συμπύκνωση της έκφρασης του λευκαδίτικου πολιτισμού. Ξεκίνησαν τα δύσκολα πρώτα μετεμφυλιακά χρόνια και εξέφρασαν τη βούληση του λευκαδίτικου κόσμου για ανόρθωση και πολιτισμό και μια βιωμένη επιμονή στα συνθήματα της ειρήνης και της συναδέλφωσης των λαών. Από άλλη άποψη εξέφρασαν και το αίτημα της ανάπτυξης και του εκσυγχρονισμού του τόπου μπροστά στο κύμα της τουριστικής ανάπτυξης που κάλυπτε τον ελληνικό χώρο αλλά και τον διεθνή. Η πραγματοποίηση των Γιορτών του Λόγου και της Τέχνης, ιδιαίτερα τα πρώτα χρόνια, προήλθε από έναν εθελοντισμό και ενθουσιασμό που έφερε αποτελέσματα πάνω από τις υπάρχουσες προϋποθέσεις των ανύπαρκτων υποδομών και των λίγων οικονομικών πόρων. Η συμμετοχή των εντοπίων με όλες τους τις δυνάμεις αλλά και η επιστράτευση των εκτός Λευκάδας Λευκαδίων έδωσαν τα καλά αποτελέσματα που διατήρησαν την τοπικότητα σε μια πολυποίκιλη οργάνωση.

Όλες αυτές οι μορφές της πολιτισμικής διαδρομής των Λευκαδίων στον

τόπο τους και στα κέντρα του Ελληνισμού και του κόσμου μας καλούν στην καταγραφή και τη μελέτη.

Η Χαραμόγλειος Βιβλιοθήκη –τραυματισμένη ακόμη από το σεισμό του 2003– είναι η μεγαλύτερη συναγωγή υλικού για τη μελέτη της πολιτισμικής ιστορίας της Λευκάδας, καθώς συγκεντρώνει το σύνολο της συγγραφικής παραγωγής των Λευκαδίων αλλά και των περί Λευκάδας μελετών. Ελπίζουμε πάντα στην καταγραφή της, ώστε να γίνει πραγματικό κέντρο τεκμηρίωσης των λευκαδικών μελετών.

Η Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών στα 35 χρόνια της δράσης της οργάνωσε συνέδρια, συμπόσια και ημερίδες και εξέδωσε πολλά σημαντικά βιβλία και για την πολιτισμική ιστορία της Λευκάδας, προάγοντας τις μελέτες για τα έργα των συλλογικών σωμάτων, αλλά και των δημιουργών που έδρασαν στη Λευκάδα και εκτός αυτής. Το *Χρονικό* της (2002) που έχουμε στα χέρια μας καταγράφει με τρόπο εύχρηστο τα πεπραγμένα της. Από άλλη άποψη η παρουσία της έγινε καταλύτης για την κινητοποίηση και το συντονισμό διάσπαρτων επιστημονικών δυνάμεων που προώθησαν τις λευκαδίτικες σπουδές.

Αρκετές από τις σελίδες της *Ιστορίας της Νήσου Λευκάδος* του Πάνου Ροντογιάννη αναφέρονται στη λευκαδίτικη πολιτισμική ιστορία και τους λευκαδίτες δημιουργούς. Χρήσιμη πάντα είναι η *Ιστορία της Εκπαίδευσης στη Λευκάδα* του ίδιου συγγραφέα, αλλά και άλλα επιμέρους δημοσιεύματα πρόσφατα και επομένως ευκολότερα προσιτά. Όλα μπορούν να γίνουν οδηγοί για την έρευνα της λευκαδίτικης πολιτισμικής ιστορίας που ζητά τους εργάτες της για νέες προσεγγίσεις από παλαιούς αλλά κυρίως νέους μελετητές.

Στο τέλος αυτής της ομιλίας, ανακεφαλαιώνοντας, επιτρέψτε μου να σημειώσω ότι ο κύκλος της πολιτισμικής ιστορίας και ιδιαίτερα τα στοιχεία της εντοπιότητας που περιέχει, φαίνεται να τροφοδοτούν την πολιτισμική πορεία ενός τόπου και να εξασφαλίζουν την ικμάδα και τη συνέχεια, εμπνέοντας τα προικισμένα παιδιά της κοινωνίας του, στον δικό τους κύκλο της προσωπικής δημιουργίας, πολλές φορές και μακριά από τον τόπο τους. Το τι ξαναγυρίζει από το έργο αυτών των προσωπικών δημιουργών στην τοπική κοινωνία είναι ένα θέμα που αξίζει να μελετηθεί. Να πούμε μόνο πως το έργο των διακεκριμένων Λευκαδίων εμπνέει κάποτε δημιουργικά και κάποτε παρηγορεί παραπληρωματικά και καλύπτει ιδεολογικά, αφού στη Λευκάδα βιώνεται ως παράδειγμα, δόξα και προέκταση της τοπικής κοινωνίας στην εθνική και την παγκόσμια πολιτισμική ιστορία και πραγματικότητα.

ΕΠΙΛΟΓΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΛΕΥΚΑΔΙΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ 1864-2006

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

- Α' Βιβλιογραφίες (αρ. 1)
- Β' Γενικά έργα – Γενικές αναφορές (αρ. 2-24)
- Γ' Γλώσσα – Γλωσσάρια (αρ. 25-34)
- Δ' Λευκώματα – Αφιερώματα (αρ. 35-38)
- Ε' Τύπος – Τυπογραφεία (αρ. 39-40)
- Ζ' Βιβλιοθήκες – Αρχεία – Μουσεία (αρ. 41-62)
- Ζ' Εκπαίδευση (αρ. 63-83)
- Η' Αθλητισμός (αρ. 84-93)
- Θ' Πολιτιστικά Σωματεία (αρ. 94-103)
- Γ' Μουσική – Μουσικά Σωματεία (αρ. 104-114)
- ΙΑ' Θέατρο (αρ. 115-122)
- ΙΒ' Γιορτές Λόγου και Τέχνης (αρ. 123-131)
- ΙΓ' Ζωγραφική (αρ. 132-140)
- ΙΔ' Αρχιτεκτονική (αρ. 141-147)
- ΙΕ' Λογοτεχνία – Κριτική – Φιλολογία (αρ. 148-228)
- ΙΖ' Λογιοσύνη (αρ. 229-268)
- ΙΖ' Ιστοριογραφία (αρ. 269-295)
- ΙΗ' Λαογραφία (αρ. 296-332)
- ΙΘ' Μαρτυρίες και μελέτες για τις νοοτροπίες και τις συμπεριφορές (αρ. 333-363)

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΧΡΗΣΤΗ

Η Βιβλιογραφία αυτή συντάχθηκε για να εξυπηρετήσει πρώτα τις ανάγκες για πληροφόρηση των οργανωτών της εκδήλωσης, λευκαδίων φοιτητών και σπουδαστών, που προέβαλαν σχετικές ερωτήσεις και απορίες, αλλά και τις ζητήσεις κάθε ενδιαφερόμενου ερευνητή και φιλόστορα. Η επιλογή έγινε από τη βιβλιογραφία που έχω συγκεντρώσει κατά την ερευνητική μου εργασία και η οποία δεν είναι εξαντλητική και πλήρης, αφού δεν έγινε ειδική έρευνα και σχολαστική αποδελτίωση για τη συγκρότησή της. Δεν αποκλείεται, λοιπόν, να υπάρχουν ελλείψεις σημαντικών βιβλιογραφικών αναφορών. Ελπίζω, όμως, ότι η επιλογή της βιβλιογραφίας θα είναι χρήσιμη και οδηγητική, καθώς είναι διαρθρωμένη σε θεματικές ενότητες με εσωτερική χρονολογική κατάταξη και συνοδεύεται από ευρετήριο κυρίων ονομάτων.

Στην επιλογή της βιβλιογραφίας δεν περιλαμβάνονται τα πρωτότυπα έργα των λευκαδίων δημιουργών αλλά μόνο μελέτες γι' αυτούς και για το έργο τους

και μάλιστα εκείνες οι μελέτες που αναδεικνύουν την επαφή τους με τη γενέτειρα Λευκάδα: π.χ. λείπουν οι αναγραφές των έργων του Σικελιανού, και από τις μελέτες για τον ποιητή και το έργο του επιλέγονται εκείνες που προσεγγίζουν το δημιουργό και το έργο του σε σχέση με τη Λευκάδα. Από το έργο του Νίκου Σβορώνου, π.χ., καταγράφονται μόνο οι μαρτυρίες, οι αναφορές και οι μελέτες του για την πολιτισμική ιστορία της Λευκάδας, ενώ από τις μελέτες που αναφέρονται σ' αυτόν σημειώνονται η αναγραφή των δημοσιευμάτων του και μόνο εκείνες οι μελέτες που αναφέρονται στη σχέση του με τη Λευκάδα. Από την επιλογή της βιβλιογραφίας διαφεύγουν οι αναφορές σε λευκαδίους δημιουργούς που έζησαν και έδρασαν εκτός Λευκάδας, όταν το έργο τους δεν έχει μελετηθεί ή επειδή εγώ δεν γνωρίζω τις σχετικές μελέτες και αναφορές, παρ' όλο που οι δημιουργοί αυτοί συνδέονται ίσως με τη Λευκάδα και η σχέση αυτή εκφράζεται εμφανέστερα ή εσωτερικότερα στο έργο τους.

Η διάρθρωση σε θεματικές ενότητες οδήγησε σε ερωτήματα για την κατάταξη ορισμένων βιβλιογραφικών αναφορών και σε ελάχιστες επαναλήψεις. Οι μελέτες, π.χ., για τον Πανταζή Κοντομίχη έπρεπε να καταταχθούν στη «Λαογραφία», στην «Εκπαίδευση» ή στη «Λογισύνη». Ελπίζω ότι ο χρήστης με τη βοήθεια του ευρετηρίου θα μπορεί να αποκαθιστά την ενότητα της κατακερματισμένης ύλης και η φιλέρευνη διάθεσή του να τον βοηθήσει ώστε να μην έχει μεγάλες απώλειες κατά τη συγκρότηση των δικών του βιβλιογραφικών θεματικών ενοτήτων.

Χρειάζεται εδώ να σημειώσω πόσο ευεργετική στάθηκε για μένα η *Χαρμύγλειος Βιβλιοθήκη* τα τελευταία 15 χρόνια που μελετώ θέματα της λευκαδίτικης πολιτισμικής ιστορίας. Εύχομαι γρήγορα να αποκατασταθούν οι ζημιές που δημιούργησε ο σεισμός του 2003, για να μπορούμε να ελπίζουμε στη μηχανογραφημένη καταλογογράφησης της, που θα κάνει προσιτούς τους θησαυρούς της στους μελετητές των λευκαδίτικων θεμάτων.

Αύγουστος 2006

Α' ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΕΣ

1. Δημοσθένης Α. Κουνιάκης, «Λευκαδική Βιβλιογραφία [2.404 αναγραφές: 1509-1975]», *Επετηρίς Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών* 4 (1977) 153-250, 5 (1978-1980) 115-194, 6 (1984) 119-215.

Β' ΓΕΝΙΚΑ ΕΡΓΑ – ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

2. *Αριστοτέλους Βαλαωρίτου Βίος και Έργα* [Επιμέλεια Ι. Α. Βαλαωρίτης – Γεώργιος Δροσίνης], τ. Α' - Γ', Αθήνα, Βιβλιοθήκη Μαρασλή, 1907 [στο εξώφυλλο: 1908] 8ο, 1α' +567, 368, 422.
3. Παναγιώτης Θ. Κουνιάκης, *Η Νήσος Λευκός από των αρχαιοτάτων χρόνων*

- μέχρι των καθ' ημάς. *Ήθη – έθιμα – εξέλιξις και δράσις των πολιτικών αυτής ανδρών* [Πειραιάς] 1928, 4ο, 96 σ.
4. Πάνος Θ. Κουνιάκης, *Η Σύγχρονος Λευκάς 1890-1936. Κοινωνική εξέλιξις – Δράσις προσώπων εν τη δημοσία ζωή της Λευκάδος – Τέχνη, Επιστήμη, Εμπόριον, Βιομηχανία, Τύπος, Ναυτιλία, Γράμματα, Κλήρος, Τοπεία, Ιδρύματα, Εικόνες μιας διατεταμένης υπερτεσσαρακονταετίας*, Πάτρα, εκδ. Α. Κουλουμπής, 1937, 8ο, 120 σ.
  5. θ.δ. [Νίκος Κ. Κατηφόρης], «Πολλήν ευγνωμοσύνην και πολλήν αγάπην» Α' - Β' [Γενική αναφορά στον λευκαδίτικο πολιτισμό και τους συντελεστές του από τον Βαλαωρίτη ως τους συγχρόνους], εφ. *Λευκάς*, φ. 75 (Λευκάδα, 8.12.1952), φ. 76 (16.12.1952). Γ' Αριστοτέλης Βαλαωρίτης (Ο πνευματικός γενάρχη), φ. 77 (23.12.1952). Δ' - Ε' Τέσσαρες ιερούργοι ανώτερης καλλιτεχνικής ποιότητας [Α' Ηλίας Γουριώτης, Β' Θόδωρος Θεμελής, Γ' π. Ιωαννίκιος Σβορώνος, Δ' Αποστόλης Κόγκας], φ. 79 (11.1.1953) και φ. 80 (21.1.1953). ΣΤ' Η Φιλαρμονική μας, φ. 82 (10.2.1953). Ε' [= Ζ'] Σπύρος Βλαντής, φ. 83 (20.2.1953). Η' Ο «Ορφεύς», φ. 84 (28.2.1953). Θ' Οι λόγιοί μας, φ. 85 (10.2.1953). Ι' Γεράσιμος Γρηγόρης, φ. 86 (20.3.1953). ΙΑ' Η Λευκαδίτισσα και ο εφτανησιώτικος πολιτισμός, φ. 92 (20.5.1953). [ΙΒ'] Λούλα Σκυριανού-Γαλανοπούλου, φ. 93 (30.5.1953). [ΙΓ'] Κλεαρέτη Δίπλα-Μαλάμου, φ. 94 (10.6.1953). [ΙΔ' - ΙΕ'] Δημητράκης Σταμπόγλης-«Λευκάτας», Ιον, φ. 95 (30.6.1953), 2ον, φ. 96 (10.7.1953). ΙΣΤ' «Λευκάς», εβδομαδιαία ανεξάρτητος εφημερίς [Τ. Α. Μαμαλούκα], φ. 100 (30.8.1953). ΙΖ' Ιωάννης Ζαμπέλιος, Α', φ. 101 (21.9.1953), Β', φ. 102 (2.10.1953), Γ', φ. 103 (17.10.1953), Δ', φ. 104 (31.10.1953). ΙΗ' Σπυρίδων Ιωάν. Ζαμπέλιος, Ιον, φ. 113 (3.3.1954), 2ον, φ. 114 (18.3.1954). ΙΘ' Λευκαδίτες και λευκαδίτικα, φ. 115 (27.3.1954). Κ' Διονύσιος Δεβάρης, Ιον, φ. 116 (16.4.1954), 2ον, φ. 117 (3.5.1954). ΚΑ' Ηλίας Βεργίνης, φ. 118 (17.5.1954).
  6. Πάνος Γ. Ροντογιάννης, *Τουριστικός Οδηγός Λευκάδος*, Αθήνα 1966, 16ο, 95 σ. [Ε' Η προσφορά της Λευκάδος, σ. 52-72, ΣΤ' Αρχαιολογικοί και ιστορικοί τόποι και μνημεία, σ. 73-85].
  7. Αριστοτέλης Βαλαωρίτης, *Φωτεινός*, Επιμέλεια Γ. Π. Σαββίδης, Αθήνα, εκδ. Ερμής, 1970, ²1976, 8ο μικρό, 199 σ.
  8. Γεράσιμος Δρακονταειδής, *Σύντομη Ιστορία Λευκάδος και Λαογραφικά Αγίου Πέτρου*, Αθήνα 1970, 8ο μικρό, 132 σ., και β' έκδοση με προσθήκη και άλλων κειμένων: *Ενθυμήματα της ιστορίας και της ζωής* [Επιμέλεια Απόστολος Μαργέλης], Πάτρα 2005, 8ο, 457 σ.
  9. *Αριστοτέλης Βαλαωρίτης, Α' Βίος, επιστολές και πολιτικά κείμενα*, Φιλολογική επιμέλεια Γ. Π. Σαββίδης - Νίκη Λυκούργου. *Β' Ποιήματα και Πεζά*, Επιλογή και φιλολογική επιμέλεια Γ. Π. Σαββίδης - Ελένη Τσαντσάνογλου, Αθήνα, εκδ. Ίκαρος, 1980, 1981, 8ο, 517, 543 σ.
  10. Πάνος Ροντογιάννης, *Ιστορία της Νήσου Λευκάδος*, τ. Β', Αθήνα, Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, 1982, ²2006, 8ο, 935 σ. [Τα μετά την Ένωση (1864-

- 1981). Πνευματική ζωή (1864-1981), σ. 674-723. Παιδεία, σ. 674. Λογοτεχνία, σ. 680. Καλλιτεχνία, σ. 685. Επιστήμες: Ιστορία – φιλολογία, σ. 688. Άλλες επιστήμες, σ. 697. Ιδρύματα και Σύλλογοι – Όμιλοι, σ. 701. Τυπογραφεία, σ. 702. Αθλητισμός, σ. 710].
11. Σπύρος Ι. Ασδραχάς, «Δεν θα πρέπει ποτέ να ησυχάσουμε, ούτε να ευχηθούμε σε κανέναν ησυχία, τάξη και ασφάλεια...». Συνέντευξη στον Τριαντάφυλλο Ε. Σκλαβενίτη, *Διαβάζω*, τχ. 61 (26.1.1983) 80-88 [= Σπύρος Ι. Ασδραχάς, «Σε προσωπικότερο τόνο», *Σχόλια*, Αθήνα, εκδ. Αλεξάνδρεια, 1993, σ. 195-211].
  12. Λίζα Σκουζέ-Πετρίδη, «Νίκος Σβορώνος, «Δεν κάνω ιστορία επ' ευκαιρία» [Συνέντευξη στη σειρά: Πορτραίτα-ντοκουμέντα], π. *Πάνθεον*, τχ. 786 (1.10.1983-24.10.1983) 29-32, 68-70 [= *Κουβεντιάζοντας με ανθρώπους που σημάδεψαν τη ζωή μου*, Αθήνα, εκδ. Ερμής, 1993, σ. 107-127]. [Η φωτογραφία στη σ. 112 είναι μπροστά στο σπίτι του Κ. Σερεπίσιου στην Πάλαιρο (Ζαβέρδα) Ακαρνανίας· στη σ. 125 ο άλλος της φωτογραφίας είναι ο Κ. Σερεπίσιος· στη σ. 115 φωτογραφία με τον αδελφό του Στέφανο, που γνώρισε μετά την κήρυξη του πολέμου του 1940 και ο οποίος πέθανε από μηνιγγίτιδα στρατιώτης στην Πρέβεζα].
  13. Πάνος Γ. Ροντογιάννης, *Τα ιστορικά του χωριού Τσουκαλάδες Λευκάδος*, Αθήνα, Σύλλογος Τσουκαλαδιωτών, 1988, 8ο μικρό, 192 σ. [Στις σ. 156-181: Πολιτιστικά στοιχεία].
  14. Δημήτριος Π. Φατούρος, *Η ζωή μου (βιογραφική ιστόρηση)*, Λευκάδα 1986, 251 σ. [Κεφάλαιο τέταρτο: Η συμβολή μου με τις παρακάτω 1-37 δραστηριότητές μου στην Κοινωνική, Εκπολιτιστική, Πνευματική και Τουριστική Ανάπτυξη της Λευκάδας, σ. 89-242. Παράρτημα δεύτερο: «Γιορτές Λόγου και Τέχνης Λευκάδος 1966-1986», σ. 247-249].
  15. Νίκος Γ. Σβορώνος, «... Εβύθισα τη σκέψη μου μέσα στην πάσαν ώρα...». Συνέντευξη [στους Νίκο Αλιβιζάτο, Στέφανο Πεσμαζόγλου, Πάρη Γουναρίδη και Χρήστο Χατζηιωσήφ], *Σύγχρονα Θέματα*, τχ. 35-37 (Δεκ. 1988) 36-71 [= Κ. Θ. Δημαράς και Νίκος Σβορώνος, *Η μέθοδος της ιστορίας. Ιστοριογραφικά και αυτοβιογραφικά σχόλια. Συνεντεύξεις με τους Στέφανο Πεσμαζόγλου και Νίκο Αλιβιζάτο*, Αθήνα, εκδ. Άγρα, 1995, σ. 83-168].
  16. Σπύρος Ι. Ασδραχάς, «Λευκαδικά I-III», εφ. *Καθημερινή*, 7, 14, 21.9.1993 [Αναδημοσίευση: Εταιρεία Μελέτης Νέου Ελληνισμού, Παράρτημα περιοδικού *Μνήμων*, *Η Επανάσταση του 1821. Μελέτες στη Μνήμη της Δέσποινας Θεμελή-Κατηφόρη*, Αθήνα 1994, σ. 21-28, και Σπ. Ι. Ασδραχάς, *Ιστορικά απεικάσματα*, Αθήνα, εκδ. Θεμέλιο, 1995, σ. 183-192].
  17. Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης, «Λευκαδίτικη πολιτισμική ιστορία», Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, *Πρακτικά Δ' Συνεδρίου Επτανησιακού πολιτισμού, Από την τοπική ιστορία στη συνολική: το παράδειγμα της Λευκάδας, 15ος-19ος αι.*, Λευκάδα 8-12 Σεπτεμβρίου 1993, Αθήνα 1996, σ. 185-199.
  18. Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης, «Η εντοπιότητα στην πολιτισμική ιστο-

- ρία», Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, *Πρακτικά Α΄ Συμποσίου, Τοπική παράδοση και πολιτισμικός τουρισμός*, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, Λευκάδα 9-11 Αυγούστου 1996, Αθήνα 1997, σ. 169-173.
19. Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης, «Επισκόπηση των λευκαδικών μελετών», Κέντρο Μελετών Ιονίου, Εταιρεία Ζακυνθιακών Σπουδών, *Πρακτικά ΣΤ΄ Διεθνούς Πανιονίου Συνεδρίου, Ζάκυνθος 23-27 Σεπτεμβρίου 1997*, τ. Α΄, Θεσσαλονίκη 2000, σ. 371-379.
20. Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, *Πρακτικά Ε΄ Συμποσίου, Σταθμοί στην πορεία της Λευκάδας τον 20ό αιώνα*, Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, Γιορτές Λόγου και Τέχνης, Λευκάδα 3-5 Αυγούστου 2000 [Κείμενα: Δημήτριος Χ. Σκλαβενίτης, Θανάσης Καλαφάτης, Φίλιππος Π. Φέτσης, Γεώργιος Π. Ροντογιάννης, Κώστας Ν. Κατηφόρης, Σπύρος Βρεττός, Παρασκευή Κοψιδά-Βρεττού, Λίνα Παπαγαλάνη, Άννα Κοψιδά, Νίκος Κ. Κατηφόρης – Γιώργος Ν. Φατούρος, Βιβέτ Τσαρλαμπά-Κακλαμάνη, Αικατερίνη Καμαρέτα-Πίσση, Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης], Αθήνα 2001, 8ο, 173 σ.
21. Σπύρος Ι. Ασδραχάς, *Πατριδογραφήματα*, Προλεγόμενα Δημητρίου Χ. Σκλαβενίτη, Αθήνα, Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, 2003, 8ο μικρό, 451 σ.
22. Ιωάννης Ζαμπέλης, *Ψήγματα τοπικής ιστορίας της Λευκάδας*, Λευκάδα, Ενοριακό Πνευματικό Κέντρο Ι. Ν. Ευαγγελιστρίας, 2005, 8ο μικρό, 190 σ. [Τα μάρσκουλα, σ. 11-20. Ευστάθιος Βερροιώτης, Δήμαρχος Λευκαδίων (1899-1907), σ. 114-119. Στιγμιότυπα από τη Λευκάδα του Ελληνοϊταλικού Πολέμου και της Ιταλικής Κατοχής, σ. 149-167].
23. Αφέντρα Γ. Μουτζάλη, *Οι ιόνιοι γείτονες της Δυτικής Ακαρνανίας: Τα νησιά Κάλαμος και Καστός. Συμβολή στην ιστορική γεωγραφία της περιοχής*, Πάτρα, εκδ. Περί τεχνών, 2005, 8ο μικρό, 70 σ.
24. Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης, «Η άνοδος των αστών της Λευκάδας στα χρόνια της Ένωσης», Βουλή των Ελλήνων – Ακαδημία Αθηνών, *Επιστημονικό Συμπόσιο, Η Ένωση της Επτανήσου με την Ελλάδα 1864-2004, Πρακτικά*, τ. Α΄, *Ιστορία*, Αθήνα 2005, σ. 455-464.

Γ΄ ΓΛΩΣΣΑ – ΓΛΩΣΣΑΡΙΑ

25. Ιωάννης Ν. Σταματέλος, «Λευκαδία διάλεκτος. Σύλλαβος των κυριωτέρων ιδιωτισμών της Λευκαδικής διαλέκτου. Α΄ Λέξεις [3 γλωσσάρια], Β΄ Φράσεις, Γ΄ Παροιμίες, Δ΄ Αινίγματα, Ε΄ Λογοπαίγνια, ΣΤ΄ Άσματα. Φθογγολογία της ζώσης δημοτικής των Ελλήνων γλώσσης», *Περιοδικόν Φιλολογικού Συλλόγου Κωνσταντινουπόλεως* 8 (1873-74) 279-281, 363-455 [Τα 3 γλωσσάρια (σ. 363-395) ανατυπώθηκαν: Πανταζής Κοντομίχης, *Λεξικό του Λευκαδικού γλωσσικού ιδιώματος (Ιδιωματικό – Ερμηνευτικό – Λαογραφικό)*, Αθήνα, εκδ. Γρηγόρη, 2001, σ. 355-402].
26. Γ. Χ. Μαραγγός, εκ Κωμηλιού, «Γλωσσάριον λευκαδίας διαλέκτου», *Περιοδικόν Φιλολογικού Συλλόγου Κωνσταντινουπόλεως* 8 (1873-74) 279, 455-

- 464 [Το δημοσίευμα πλήρες ανατύπωσε ο Γιάννης Βουκελάτος, *Λευκαδίτικη Εστία* 1 (Αθήνα 1976) 19-28, και ο Πανταζής Κοντομίχης, *Λεξικό του Λευκαδίτικου γλωσσικού ιδιώματος (Ιδιωματικό – Ερμηνευτικό – Λαογραφικό)*, Αθήνα, εκδ. Γρηγόρη, 2001, σ. 405-413 (μόνο το γλωσσάριο, σ. 455-460, χωρίς τη φρασεολογία)].
27. Ιωάννης Ν. Σταματέλος, «Λευκαδία διάλεκτος. Α' Μοριολογικόν, Β' Καταληξιολογικόν, Γ' Φθογολογικόν», *Περιοδικόν Φιλολογικόν Συλλόγου Κωνσταντινουπόλεως* 9 (1874-1875) 280-320.
28. Δημήτριος Α. Κρεκούκας, «Αρχαιοπινή τοπωνύμια Λευκάδας», *Λεξικογραφικόν Δελτίον Ακαδημίας Αθηνών* 15 (1985) 49-67.
29. Χριστόφορος Λάζαρης, *Τα Λευκαδίτικα. Ετυμολογικόν και ερμηνευτικόν λεξιλόγιον των γλωσσικών ιδιωμάτων της νήσου Λευκάδος*, Ιωάννινα 1970, 8ο, 212 σ. Του ιδίου, «Τα Λευκαδίτικα. Συμπλήρωμα εις την έκδοσιν 1970», *Επετηρίς Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών* 5 (1978-80) 103-113.
30. Γεώργιος Γ. Μαγουλάς, «Ετυμολογικά», *Επιστημονική Επετηρίς Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών* 20 (1969-70) 325-350.
31. Κώστας Πάλμος, «Τοπωνύμια του Μεγανησιού». Του ιδίου, *Μεγανησιώτικα*, Αθήνα, εκδ. Αγράμπελη, 1992, σ. 33-119.
32. Ηλίας Σπ. Γαζής, *Το γλωσσάρι της Λευκάδας*, Λευκάδα, Δημόσια Βιβλιοθήκη, 1993, 8ο μικρό, 48 σ.
33. Τάσος Κοντομίχης, *Τα τοπωνύμια της Λευκάδας*, Αθήνα, εκδ. Νεφέλη, 2000, 8ο μικρό, 271 σ.
34. Πανταζής Κοντομίχης, *Λεξικό του λευκαδίτικου γλωσσικού ιδιώματος (Ιδιωματικό – Ερμηνευτικό – Λαογραφικό)*, Αθήνα, εκδ. Γρηγόρη, 2001, 8ο, 415 σ.

Δ' ΛΕΥΚΩΜΑΤΑ – ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΑ

35. *Λευκάς* [Λεύκωμα: *Εξεδόθη δαπάναις εφημερίδος «Ακρόπολις»*, Αθήναι Ιούλιος 1937. Επιμέλεια Δημήτριος Σ. Σταμπόγλης-«Λευκάτας». Πρόεδρος του Συλλόγου των εν Αθήναις και Πειραιεί Λευκαδίων], 8ο πλάγιο, [38] σ.
36. Ορφεύς, Μουσικοφιλολογικός Όμιλος Λευκάδος –1937–, *Λευκάδα. Σύντομο φωτογραφικό και ιστορικό διάγραμμα της φυσιογνωμίας του νησιού* [Κείμενα: Π. Γ. Ροντογιάννης], Αθήνα ¹1954, ²1954, 8ο πλάγιο, 96 σ.
37. Ζήνων, Φυσιολατρικός Σύνδεσμος Πειραιώς –1931–, *Αφιέρωμα στη Λευκάδα*, Επιμέλεια Γιάννης Ε. Χατζημανωλάκης, Πειραιάς 1979, 152 σ. [Κείμενα: Π. Γ. Ροντογιάννης, Ανδρέας Καραντώνης, Ν. Γ. Σβορώνος, Πανταζής Κοντομίχης, Αριστόξενος Σκιαδάς, Γιάννης Χατζημανωλάκης, Μιχάλης Περάνθης, Γεράσιμος Γρηγόρης, Αντώνης Ευστ. Τζεβελέκης, Τάκης Μπαρλάς, Ειρήνη Καλκάνη, Νίκος Ράπτης, Χαρά Παπαδάτου, Ελένη Αντ. Τζεβελέκη, Κ. Θ. Φωτεινός, Αντώνης Π. Φίλιππας, Θρασύβουλος-Βούλης Βρεττός, Λύκης Μαμαλούκας, Δήμος Μαλακάσης, Χριστόφορος Λάζαρης].
38. Εφημερίδα *Καθημερινή – Επτά Ημέρες*, *Λευκάδα. Η ομορφιά του Ιονίου*, Επι-

μέλεια Βησσαρίων Σταύρακας [Κείμενα: Π. Γ. Ροντογιάννης, Κατερίνα Μπαρακάρη-Γλένη, Κ. Θ. Φωτεινός, Χαρά Γιαννοπούλου-Παπαδάτου, Θανάσης Καλαφάτης, Δημ. Δ. Τριανταφυλλόπουλος, Γιάννης Π. Βουκελάτος, Φοίβος Πιομπίνος], 3 Ιουλίου 1994, 22 σ. [= Εφημερίδα *Καθημερινή – Επτά Ημέρες, Νησιά του Ιονίου. Κέρκυρα, Λευκάδα, Ζάκυνθος, Κεφαλονιά*, Πρόλογος Βησσαρίων Σταύρακας, Αθήνα 1996, 4ο, σ. 55-92].

Ε΄ ΤΥΠΟΣ – ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ

39. Βούλης Βρεττός, «Λευκαδίτικος Τύπος», Ζήνων, Φυσιολατρικός Σύλλογος Πειραιώς –1931–, *Αφιέρωμα στη Λευκάδα*, Επιμέλεια Γιάννης Ε. Χατζημανωλάκης, Πειραιάς 1979, σ. 133-140.
40. Πανταζής Κοντομίχης, *Ο Τύπος της Λευκάδας (1800-1987)*, Αθήνα, εκδ. Γρηγόρη, 2003, 8ο μικρό, 295 σ.

Ζ΄ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ – ΑΡΧΕΙΑ – ΜΟΥΣΕΙΑ

41. Πανταζής Κοντομίχης (ψευδώνυμο: Παλαιός), «[Το Αρχαιοφυλακείο Λευκάδος. Γεώργιος Παρίσης]», εφ. *Λευκαδίτικες Σελίδες*, φ. 8 (Λευκάδα, Ιαν. 1962) [= π. *Σήμερα*, τχ. 45 (Αθήνα, 1.3.1962) = *Βιβλιοφιλία*, τχ. 2-3 (1976) 34-35].
42. Δήμος Μαλακάσης, «Η Λευκάδα και το Αρχαιοφυλακείο της (η προσφορά του κ. Γεωργίου Παρίση)», εφ. *Λευκαδίτικες Σελίδες*, φ. 14 (Λευκάδα, Ιούλ. 1962).
43. Σπύρος Ι. Α[σδραχάς], «Γεώργιος Γρηγορίου Παρίσης (Ο Αρχαιοφύλακας)», *Επιθεώρηση Τέχνης* 19, τχ. 114 (Ιούν. 1964) 611.
44. Γιάννης Π. Βουκελάτος, «Γιώργος Παρίσης [Αρχαιοφύλακας Λευκάδας (1907-1964)]», π. *Ιόνιος Ηχώ*, τχ. 214-216, Αθήνα 1964, σ. 77, και τχ. 217-219, 1964, σ. 77.
45. Γιάννης Π. Βουκελάτος – Ι. Σ. Φλογαίτης, «Γιώργος Παρίσης», εφ. *Λευκαδίτικες Σελίδες*, φ. 40-42 (Λευκάδα, Οκτ.-Νοέμ. 1964).
46. Raoul Guéze, «L' Archivio di Stato di S. Maura (Leucade)», *Studi Veneziani* 10 (1968) 705-720.
47. Σπύρος Ι. Φλογαίτης, «Το Νοταριακό Αρχείο Λευκάδας (3 Μάη 1692 – 23 Μάρτη/4 Απρίλη 1864)», *Επετηρίς Κέντρου Ερεύνης Ιστορίας Ελληνικού Δικαίου Ακαδημίας Αθηνών* 22 (1975) 146-170.
48. Δήμος Μαλακάσης, «Συμπληρωματικά για τα Νοταριακά Αρχεία Λευκάδος», εφ. *Ηχώ της Λευκάδας*, φ. 2/84 (Αθήνα, Φεβρ. 1979).
49. Βησσαρίων Σταύρακας, «Το Αρχαιοφυλάκειο Λευκάδας, θησαυρός που καταστρέφεται», εφ. *Η Αυγή*, 13.3.1980.
50. Θανάσης Καλαφάτης, «Το Αρχαιοφυλακείο – Ολίγα περί σταφίδας και η ευθύνη της Κυβέρνησης», εφ. *Δημοκρατική Λευκάδα*, φ. 60 (Λευκάδα,

- Μάρτ-Απρ. 1982). Απάντηση Νώντα Βαγενά, Αρχαιοφύλακα Λευκάδας: φ. 62 (Ιούλ. 1982).
51. Δημήτρης Τσερές, «Ιστορικό Αρχείο Λευκάδας», *Ιόνιος χώρος: Πέντε αιώνες διοικητική οργάνωση (1386-1864)*, Οδηγός εκθεσιακού υλικού, Κέρκυρα, Οκτώβριος 1988, 4ο, χ.σ.
  52. *Η Χαραμόγλειος Ειδική Λευκαδιακή Βιβλιοθήκη ως κέντρο τεκμηρίωσης των λευκαδικών μελετών* [Κείμενα: Δημήτρης Χ. Σκλαβενίτης, Αριστοτέλης Α. Χαραμόγλης, Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης, Σπύρος Ι. Ασδραχάς. Επιμέλεια Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης], Λευκάδα, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας - Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, 1994, 8ο, 40 σ. και 2004, 48 σ.
  53. Πάνος Γ. Ροντογιάννης, «Το χρονικό της σύστασης της τωρινής Δημόσιας Βιβλιοθήκης και του Μουσείου Αντικειμένων Μεταβυζαντινής Εκκλησιαστικής Τέχνης Λευκάδος», *Επετηρίς Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών* 8 (1995) 207-259.
  54. Μαρία Ρούσσου, «Δημόσια Βιβλιοθήκη Λευκάδας», εφ. *Ηχώ της Λευκάδας*, φ. 94 (Αθήνα, Ιούλ.-Αύγ. 1997).
  55. Σύλλογος Λευκαδίων Αττικής «Η Αγία Μαύρα», «Εκδήλωση τιμής στον ιδρυτή της Λευκαδικής Χαραμογλείου Ειδικής Βιβλιοθήκης κ. Τέλη Χαραμόγλη» [Κείμενα: Σπύρος Βρεττός, Σωκράτης Κακλαμάνης, Λάμπρος Βρεττός, Γιώργος Λογοθέτης, Ευάγγελος Βλασσόπουλος], εφ. *Ηχώ της Λευκάδας*, φ. 108 (Αθήνα, Νοέμ.-Δεκ. 1999).
  56. Μαρία Ρούσσου, «[Σημείωμα για τη Δημόσια Βιβλιοθήκη Λευκάδας 1953-2003]», Δημόσια Βιβλιοθήκη Λευκάδας, *Χαρακτικά και χάρτες της Λευκάδας*, Λευκάδα 2003, 4ο (φάκελος).
  57. Κωνσταντίνος Λ. Ζάχος - Αγγέλικα Σ. Ντούζουγλη, *Λευκάδα. Ιστορική - Αρχαιολογική επισκόπηση μέσα από τα εκθέματα του Αρχαιολογικού Μουσείου*, Αθήνα, Υπουργείο Πολιτισμού, ΙΒ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων, 2003, 8ο μικρό, τετράγωνο, 112 σ.
  58. «Αφιέρωμα στη Δημόσια Βιβλιοθήκη Λευκάδας» (Επιμέλεια Μαρία Ρούσσου και Νίκος Κ. Κατηφόρης) [Ομιλίες στην Εκδήλωση για τα 50 χρόνια της Βιβλιοθήκης, Λευκάδα, Ιούλιος 2003: Αριστείδης Κατωπόδης, Νίκος Κ. Κατηφόρης, Μαρία Ρούσσου, Δημήτριος Χ. Σκλαβενίτης, Τριαντάφυλλος Σταύρακας], *Λευκαδίτικη Πνοή*, φ. 97 (Ηλιούπολη Αττικής, Νοέμ.-Δεκ. 2004).
  59. Σπύρος Ι. Ασδραχάς, «Οι ορίζοντες της Χαραμόγλειας Βιβλιοθήκης», *Επετηρίς Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών* 10 (2004-2005) 293-296.
  60. Κατερίνα Μπαρκαρή-Γλένη, «Το Αρχαιολογικό Μουσείο της Λευκάδας», *Επετηρίς Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών* 10 (2004-2005) 255-268.
  61. Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης, «Η Χαραμόγλειος Βιβλιοθήκη και η λευκαδίτικη πολιτιστική υποδομή», *Επετηρίς Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών* 10 (2004-2005) 297-303.
  62. Δημήτρης Σ. Τσερές, «Η Χαραμόγλειος Βιβλιοθήκη ως εργαλείο του τοπι-

κού ιστορικού και του εκπαιδευτικού στο μάθημα της Τοπικής Ιστορίας», *Επετηρίς Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών* 10 (2004-2005) 305-312.

Ζ' ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

63. Πάνος Γ. Ροντογιάννης, «Πέτρος Βρυώνης», εφ. *Λευκαδίτικες Σελίδες*, φ. 17 (Λευκάδα, Οκτ. 1962). Βλ. και επιστολή Βασ. Ε. Φραγκούλη, φ. 23-24 (Απρ.-Μάιος 1963).
64. Πάνος Γ. Ροντογιάννης, «[Α'] Πάνος Κοντογιώργης: [Β'] Ιωάννης Καββαδίας», εφ. *Λευκαδίτικες Σελίδες*, φ. 19 (Λευκάδα, Δεκ. 1962).
65. Πέτρος Μ. Γρηγόρης, «Δημοσθένης Κουνιάκης», π. *Λευκαδίτικη Εστία* 1 (1976) 82-83.
66. Γεράσιμος Δ. Γρηγόρης, «Στον καιρό του Ψυχάρη κάποιοι μαθητές και φοιτητές» [Για τους καθηγητές Δημοσθένη Κουνιάκη και Θρασύβουλο Σταύρου, τη διδασκαλία στη δημοτική και την απεργία της Δ' τάξης του Γυμνασίου Λευκάδας, 1925], *Νεοελληνικός Λόγος*. Αφιέρωμα στον Γιάννη Ψυχάρη, τ. 27 (Μάρτ. 1980) 95-100.
67. Στάθης Σάντας, «Καληνύχτα... κυρ Μανούδη». εφ. *Ηχώ της Λευκάδας*, φ. 40/155 (Αθήνα, Σεπτ. 1987).
68. Χαράλαμπος Φ. Περδικάρης, «Αναστάσιος Μανούδης (μια προσωπική μαρτυρία)», εφ. *Ηχώ της Λευκάδας*, φ. 42/157 (Αθήνα, Νοέμ. 1987).
69. Στάθης Σάντας, «Κάποιες στιγμές με τον Μανούδη Αναστάση», εφ. *Λευκαδίτικη Πνοή*, φ. 7 (Ηλιούπολη Αττικής, Φλεβ.-Μάρτ. 1988).
70. Πάνος Γ. Ροντογιάννης, «Γιάννης Παπαδάτος (26.6.1903-17.2.1984). Μνημόσυνο φιλολογικό 22.3.89. Εισήγηση», εφ. *Ηχώ της Λευκάδας*, φ. 53/167 (Αθήνα, Απρ.-Μάης 1989). Στο ίδιο φύλλο κείμενα της Χαράς Παπαδάτου-Γιαννοπούλου και του Χαράλαμπου Φ. Περδικάρη.
71. Νικόλαος Ράπτης, «Ένας Λευκαδίτης δάσκαλος με φρόνημα, όραμα και ήθος [Ευστάθιος Δευτεραίος, 1912-7.2.1992]», εφ. *Λευκαδίτικη Πνοή*, φ. 28 (Ηλιούπολη Αττικής, Μάιος-Ιούν. 1992).
72. Σπύρος Κακιούσης, «Αναπολώντας τα μαθητικά χρόνια (Ο καθηγητής Σπυρίδων Τρανός)», εφ. *Ηχώ της Λευκάδας*, φ. 71 (Αθήνα, Σεπτ.-Οκτ. 1993).
73. Πάνος Γ. Ροντογιάννης, *Η Εκπαίδευση στη Λευκάδα 1613-1950*, Αθήνα 1994, 8ο, 378 σ.
74. Γιώργος Χ. Κτενάς, «Πανταζής Κοντομίχης, δάσκαλος, εμπνευστής, δημιουργός», εφ. *Καρσάνικα Νέα*, φ. 16 (Αθήνα, Φεβρ.-Απρ. 1996).
75. Θεόδωρος Β. Θερμός, «Χαράλαμπος Περδικάρης, 1913-1997», εφ. *Λευκάς*, φ. 432 (Λευκάδα, 7 Νοεμ. 1997).
76. Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, *Αφιέρωμα στο Γυμνάσιο Λευκάδος*. Δημήτριος Χ. Σκλαβενίτης, *Η προσφορά των καθηγητών του Γυμνασίου Λευκάδας στα γράμματα και στον πολιτισμό*. Ντίνος Σολδάτος, *Δάσκαλοι που έμειναν στη μνήμη και στην καρδιά μας*. Ομιλία στην τιμητική εκδήλωση, Αθήνα 8 Δε-

- κεμβρίου 2000 [Πάνος Νικόδημος (1890-1942), Δημοσθένης Κουνιάκης (1890-1976), Αθανάσιος Σολδάτος (1869-1954), Αναστάσιος Μανούδης (1900-1987), Θεοδόσης Σταματέλλος (1896-1970), Χαράλαμπος Φ. Περδικάρης (1913-1997), Γιάννης Παπαδάτος (1903-1984), Αχιλλέας Τζιούφας, Πάνος Ροντογιάννης (1911-1996), Νίτσα Παπαδάκη-Σταύρακα (1915-1976)]. Δημήτρης Σ. Τσερές, *Δάσκαλοι του Προκαταρκτικού Σχολείου Λευκάδος 1806-1825. Καθηγητές του Γυμνασίου Λευκάδος 1829-1960. Δάσκαλοι του Ελληνικού Σχολείου Λευκάδος 1866-1929. Κατάλογοι και ερευτήρια*, Αθήνα 2002, 8ο, 191 σ.
77. Νίκος Κ. Κατηφόρης, «Ο καθηγητής Αναστάσιος Μανούδης και μια αυτοβιογραφική επιστολή του», εφ. *Λευκαδίτικη Πνοή*, φ. 92 (Ηλιούπολη Αττικής, Ιαν.-Μάρτ. 2004).
78. Βασίλειος Βονιτσάνος, «Το Φροντιστήριο – Γυμνάσιο Καρυάς (1942-1944)» [με την επιμέλεια του Νίκου Γλένη], εφ. *Λευκαδίτικη Πνοή*, φ. 96 (Ηλιούπολη Αττικής, Σεπτ.-Οκτ. 2004).
79. Γεώργιος Π. Ροντογιάννης, «Ο δάσκαλος Γεώργιος Πάνου Ροντογιάννης (Τσουκαλάδες 17.7.1881 – Λευκάδα 15.11.1967)», *Επετηρίς Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών* 10 (2004-2005) 165-206.
80. Δημήτρης Σ. Τσερές, «Πανταζής Κοντομίχης. Ο εκπαιδευτικός, ο ιστορικός, ο φιλόλογος», *Επετηρίς Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών* 10 (2004-2005) 279-290.
81. Δημήτρης Σπ. Τσερές, *Η Μέση Εκπαίδευση στη Λευκάδα 1829-1929. Επεξεργασμένα στοιχεία για τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές. Κατάλογος του Αρχείου, του Ελληνικού Σχολείου και του Γυμνασίου Λευκάδος και* Αθήνα, Ιστορικό Αρχείο Ελληνικής Νεολαίας της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς, αρ. 42 – Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών ΕΙΕ, 2006.
82. Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, *Δημοσθένης Α. Κουνιάκης (1890-1976), Τιμητική εκδήλωση*, Σφακιώτες 6 Αυγούστου 2005, Αθήνα 7 Ιουλίου 2006, Αθήνα 2006, 8ο, 79 σ. [Κείμενα: Γεώργιος Κούρτης, Γιώργος Βότσης, Απόστολος Δόμβρος, Απόστολος Λάζαρης, Δημήτριος Χ. Σκλαβενίτης, Νίκος Κ. Κατηφόρης, Δημοσθένης Αλ. Κορδελλίδης, Γεράσιμος Γρηγόρης].
83. Γεώργιος Π. Ροντογιάννης, «Βασίλειος Ι. Σταματέλος (1869-1945)», Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, *Πρακτικά ΙΑ' Συμποσίου, Ποίηση: Γιώργος Σεφέρης, Ιστορία – Φιλολογία: Ιωάννης Ν. Σταματέλος, Νικόλαος Ι. Σταματέλος, Βασίλειος Ι. Σταματέλος, Περιβάλλον και οικονομία: Η ανάπτυξη της Λευκάδας*, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, Γιορτές Λόγου και Τέχνης, Λευκάδα 17-19 Αυγούστου 2006 (υπό έκδοση).

Η' ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

84. Στάθης Σάντας, «Στα 58 χρόνια από τον θρίαμβό του. Ιερή μνήμη του Λευκάδιου Βαλκανιονίκη Ηλία Βεργίνη», εφ. *Ηχώ της Λευκάδας*, φ. 39/154 (Αθήνα, Ιουλ.-Αύγ. 1987).
85. Στάθης Σάντας, «Ηλίας Γουριώτης 1890-1915-1942. Ο αθλητής, ο ιεροψάλτης, ο πρωτοπόρος στη Λευκάδα», εφ. *Λευκαδίτικη Πνοή*, φ. 9 (Ηλιούπολη Αττικής, Ιούν.-Ιούλ. 1988).
86. Πάνος Γ. Ροντογιάννης, «Οι λιθαρτζήδες των Τσουκαλάδων», εφ. *Τσουκαλαδιώτικα*, φ. 26 (Αθήνα, Νοέμ.-Δεκ. 1989).
87. Σύλλογος Λευκαδίων Πάτρας «Η Φανερωμένη», «Αφιέρωμα. Ηλίας Βεργίνης, σφαιροβόλος, βαλκανιονίκης – πρωταθλητής Ελλάδας (1908-1973)», π. *Νήρικος*, παράρτημα τχ. 27 (Πάτρα, Ιούλ.-Σεπτ. 1996), 32 σ. [Μεταξύ πολλών κειμένων: Γεώργιος Π. Ροντογιάννης, «Ο αθλητής Ηλίας Βεργίνης όπως τον είδε ένας επίδοξος συνεχιστής του», σ. 7-13].
88. Γεώργιος Π. Ροντογιάννης, «Παραδοσιακές παιδιές στη Λευκάδα», Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, *Πρακτικά Α' Συμποσίου, Τοπική παράδοση και πολιτισμικός τουρισμός*, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, Γιορτές Λόγου και Τέχνης, Λευκάδα 9-11 Αυγούστου 1996, Αθήνα 1997, σ. 181-189.
89. Λάμπρος Σ. Βρεττός, *Τσουκαλάδες του πνεύματος και του αθλητισμού*, Λευκάδα, Κοινότητα Τσουκαλάδων, 1998, 8ο, 175 σ.
90. Σμύρνη Φ. Μαραγκού, «Ο πρωτοποριακός Εκδρομικός Όμιλος Γυναικών της Πόλης Λευκάδας κατά τον παρελθόντα αιώνα», εφ. *Ηχώ της Λευκάδας*, φ. 115 (Αθήνα, Ιαν.-Φεβρ. 2001).
91. Γιώργος Δευτεραίος, «Τηλυκράτης. Η γέννηση και τα πρώτα βήματα ενός θρύλου», π. *Νέα Λευκάδα*, τχ. 1 (Λευκάδα, Άνοιξη 2003) 78-80.
92. Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, *Δημήτριος Γολέμης (1875-1941). Η περιπέτεια του «θαυμαστού». Αφιέρωμα Μνήμης και Τιμής*, Επιμέλεια Παρασκευή Κοψιδά-Βρεττού, Λευκάδα 2004, 8ο, 56 σ.
93. Γεώργιος Π. Ροντογιάννης, «Δημήτριος Π. Γολέμης: Ο μοναδικός Λευκάδιος Ολυμπιονίκης», *Επετηρίς Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών* 10 (2004-2005) 269-278.

Θ' ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΣΩΜΑΤΕΙΑ

94. Αριστομένης Κ. Αλβανίτης, *Λόγος εκφωνηθείς κατά τα εγκαίνια του Συλλόγου «Απόλλωνος» την εσπέραν της 3ης Ιανουαρίου 1897 υπό τον ιδρυτού και γενικού γραμματέως αυτού Αριστομένους Κ. Αλβανίτη*, Αθήνα, εκδ. Α. Κωνσταντινίδη, 1897, 8ο μικρό, 24 σ.
95. Θρασύβουλος Βρεττός, «Σωματεία και Οργανώσεις της Λευκάδας», Ζήνων, Φυσιολατρικός Σύνδεσμος Πειραιώς -1931-, *Αφιέρωμα στη Λευκάδα*, Επιμέλεια Γιάννης Ε. Χατζημανωλάκης, Πειραιάς 1979, σ. 119-124.

96. Σύλλογος Λευκαδίων Αττικής «Η Αγία Μαύρα», *Εβδομήντα χρόνια παρουσίας και δράσης 1922-1992*, Αθήνα, Νοέμβριος 1992, 8ο, 32 σ.
97. Πανταζής Κοντομίχης, «[Επιστολή στην *Ηχώ της Λευκάδας* για την ίδρυση “Συνδέσμου Λευκαδίων εν Αθήναις” το 1900]», εφ. *Ηχώ της Λευκάδας*, φ. 66 (Αθήνα, Νοέμ.-Δεκ. 1992).
98. Φρόσω Αργυρού-Δρακονταειδή, «Ένωση Αγιοπετριτών Αττικής. Ένας παροικιακός – τοπικός Σύλλογος με χρώμα, ύφος και ήθος», π. *Νήρικος*, τχ. 45 (Πάτρα, Ιαν.-Μάρτ. 2001) 31-35.
99. *Διαδρομή του Συλλόγου Λευκαδίων Αττικής «Η Αγία Μαύρα» μέσα από τη φωτογραφία*, Σύνθεση – επιμέλεια – φωτογραφίες Γ.Ν. Φατούρος, <Φωτογραφικό Λεύκωμα Συλλόγου Λευκαδίων 1953-2002>, Λευκάδα, Χορηγία ΤΕΔΚ Ν. Λευκάδας, 2002, 4ο πλάγιο, 132 σ.
100. Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, *Χρονικό 1970-2002*, Επιμέλεια Δημήτριος Χ. Σκλαβενίτης, Αθήνα 2002, 8ο, 119 σ. Το χρονικό των ετών 2002-2003: *Επετηρίς Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών* 9 (2003) 323-331. Το χρονικό των ετών 2004-2005: *Επετηρίς Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών* 10 (2004-2005) 359-375.
101. Σύλλογος Λευκαδίων Ηλιούπολης και Γύρω Δήμων «Η Φανερωμένη», «Εκδήλωση για τα 20 χρόνια των εντύπων του “Δελτίο Επικοινωνίας” και “Λευκαδίτικη Πνοή”», εφ. *Λευκαδίτικη Πνοή*, φ. 91 (Ηλιούπολη Αττικής, Νοέμ.-Δεκ. 2003) [Κείμενα: Γιάννης Γράψας, Χρίστος Ροντογιάννης, Γιάννα Κόκλα].
102. Ευαγγελία Σταύρακα, «Εισηγητική έκθεση για τον πολιτισμό και τα πολιτιστικά μας. I Παραγωγοί πολιτισμού. Πολιτιστικές δραστηριότητες. II Πολιτιστική υποδομή. III Διαφήμιση. Προβολή. IV Διαπιστώσεις. Προτάσεις», π. *Νήρικος*, τχ. 57 (Πάτρα, Ιαν.-Μάρτ. 2004) 6-16.
103. Σύλλογος Λευκαδίων Πάτρας «Η Φανερωμένη», *Αφιέρωμα. 80 χρόνια 1925-2005*, Πάτρα 2005, 8ο μικρό, χ.σ.

Γ ΜΟΥΣΙΚΗ – ΜΟΥΣΙΚΑ ΣΩΜΑΤΕΙΑ

104. Κωνσταντίνος Γ. Μαχαιράς, «Μουσική κίνησης Λευκάδος. Η Φιλαρμονική», *Πανελλήνιον Λεύκωμα Εθνικής Εκατονταετηρίδος 1821-1921*, τ. Δ΄, Αθήνα 1927, σ. 62-64.σ
105. Δήμος Μαλακάσης, «Μουσικοφιλολογικός Όμιλος “Ορφεύς”. Κατατοπιστική αναδρομή στη δράση του. Τα δίσεκτα χρόνια», εφ. *Τα Λευκαδίτικα*, αρ. 26-27 (Αθήνα, Αύγ.-Σεπτ. 1960).
106. Τάκης Βλάχος, «Η μουσική παράδοση στη Λευκάδα. Διονύσιος Κονιδάρης (1876-1943)», εφ. *Λευκαδίτικες Σελίδες*, φ. 6 (Λευκάδα, 30 Ιουν. 1961).
107. Αντώνης Π. Φίλιππας – συνεργασία Στέλλας-Νίκης Α. Φίλιππα, *Η Φιλαρμονική Λευκάδος (Ιστορική πορεία 135 χρόνων)*, τ. Α΄- Β΄, Αθήνα, Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, 1985-1986, 8ο, 415+427 σ. Βλ. και *Φιλαρμονική Εταιρεία Λευκάδας 1850-2000. Ενάμιση αιώνας συνεχούς παρουσίας* [Εικονο-

- γραφημένο φυλλάδιο στα ελληνικά και αγγλικά], 8ο μικρό, 16 σ.
108. Γεράσιμος Φιλ. Περδικάρης, «*Ορφεύς*» *Λευκάδος 1937-1988. Μισός αιώνας πολιτιστικής πορείας*, Καλλιτεχνική επιμέλεια Γιάννης Π. Βουκελάτος, Λευκάδα, Μουσικοφιλολογικός Όμιλος «Ορφεύς», 1992, 4ο, 286 σ.
109. Μάρκος Δραγούμης, «Μια αποστολή του Μουσικού Λαογραφικού Αρχείου τον Νοέμβριο του 1991 στη Λευκάδα», *Πρακτικά του Συνεδρίου Ιστορίας της Επτανησιακής Μουσικής*, Αργοστόλι – Ληξούρι, Εταιρεία Κεφαλληνιακών Ιστορικών Ερευνών, 2000, σ. 47-55. Βλ. και του ίδιου, «Αποστολή στη Λευκάδα, 3-7 Νοεμβρίου 1991», εφ. *Χώ της Λευκάδας*, φ. 67 (Αθήνα, Γεν.-Φλεβ. 1992).
110. Νίκη Γκιόκα, «Συναντήσεις με προσωπικότητες του Πνεύματος και της Τέχνης: Κυριάκος Σφρέτσας [συνέντευξη]», εφ. *Χώ της Λευκάδας*, φ. 116 (Αθήνα, Μάρτ.-Απρ. 2001).
111. Νίκος Κ. Κατηφόρης, «Αντώνης Π. Φίλιππας», εφ. *Λευκαδίτικη Πνοή*, φ. 91 (Ηλιούπολη Αττικής, Νοέμ.-Δεκ. 2003).
112. Αναστασία Σιώψη, «Η Μουσική στις Γιορτές Λόγου και Τέχνης», Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, *Πρακτικά Ι' Συμποσίου, 50 χρόνια των Γιορτών Λόγου και Τέχνης*, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, 11-13 Αυγούστου 2005, Αθήνα 2006, σ. 211-217.
113. Σπύρος Ζ. Φίλιππας (επιμέλεια), «Μηλιά. Παραδοσιακός λευκαδίτικος χορός», *Λευκαδοτρόπιο*, 4 (Ιαν.-Μάρτ. 2006) 22-27.
114. Θανάσης Καλαφάτης, «Αντώνης Φίλιππας 1905-1999. Μουσική και ιστοριογραφία», εφ. *Τα Νέα της Λευκάδας*, φ. 608 (Λευκάδα, 26 Αυγ. 2006).

ΙΑ΄ ΘΕΑΤΡΟ

115. Πανταζής Κοντομίχης, *Το νεοελληνικό θέατρο στη Λευκάδα (1800-1864)*, Αθήνα, εκδ. Μέλισσα, 1964, 8ο μικρό, 109 σ., και β΄ έκδοση: *Το νεοελληνικό θέατρο στη Λευκάδα (1800-1990)*, Αθήνα, εκδ. Νεφέλη, 2003, 8ο μικρό, 327 σ.
116. Δημήτριος Χ. Σκλαβενίτης, «Τζαβαλάς Καρούσος (1904-1969). Η προσφορά του στο νεοελληνικό θέατρο», *Επετηρίς Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών* 8 (1995) 261-331.
117. Σπύρος Α. Βρεττός, «Λαϊκό θέατρο στη Λευκάδα – κωμικά δρώμενα», Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, *Πρακτικά Α' Συμποσίου, Τοπική παράδοση και πολιτισμικός τουρισμός*, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδος, Γιορτές Λόγου και Τέχνης, Λευκάδα 9-11 Αυγούστου 1996, Αθήνα 1997, σ. 191-205.
118. Δέσπω Καρούσου, *Δεν έχει θέατρο απόψε... Χρονικό της ζωής και του έργου του Τζαβαλά Καρούσου*, Αθήνα, εκδ. Ergo, 2003, 8ο, 195 σ.
119. Νίκος Κ. Κατηφόρης, «Ν. Γ. Κατηφόρης: Ερμηνευτικές υποδείξεις για τον “κυνηγημένο” Φωτεινό του», εφ. *Λευκαδίτικη Πνοή*, φ. 94 (Ηλιούπολη Αττικής, Μάιος-Ιούν. 2004).

120. «Πάνθεον το ιστορικό», Μνήμες Παναγιώτη Περδικάρη, ανέκδοτο, από το Αρχείο Θανάση Περδικάρη, εφ. *Ta Neia της Λευκάδας* (Λευκάδα, 10 Μαρτ. 2005).
121. Δημήτρης Σπάθης, «Ο Ιωάννης Ζαμπέλιος και η συμμετοχή του στην οικοδόμηση της νεοελληνικής σκηνής», Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, *Πρακτικά Θ' Συμποσίου, Ποίηση: Οδυσσέας Ελύτης, Βιολογία: Βιολογία και βιοηθική, Ιστορία: Ιωάννης και Σπυρίδων Ζαμπέλιοι*, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, Γιορτές Λόγου και Τέχνης, Λευκάδα 16-18 Ιουλίου 2004, Αθήνα 2005, σ. 95-149.
122. Δέσπω Καρούσου, «Το Θέατρο στις Γιορτές Λόγου και Τέχνης», Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, *Πρακτικά Γ' Συμποσίου, 50 χρόνια των Γιορτών Λόγου και Τέχνης*, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, 11-13 Αυγούστου 2005, Αθήνα 2006, σ. 191-201.

ΙΒ' ΓΙΟΡΤΕΣ ΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ

123. Γιάννης Βουκελάτος, «Αντώνης Τζεβελέκης», εφ. *Ηχώ της Λευκάδας*, φ. 94 (Αθήνα, Ιούλ.-Αύγ. 1997).
124. Αργυρώ Βερυκίου-Μπαλντά, «Για τον Αντώνη Τζεβελέκη», εφ. *Ηχώ της Λευκάδας*, φ. 95 (Αθήνα, Σεπτ.-Οκτ. 1997).
125. Σύλλογος Λευκαδίων Αττικής «Η Αγία Μαύρα», «Εκδήλωση Μνήμης και Τιμής για τον Αντώνη Τζεβελέκη» [Κείμενα: Αργυρώ Βερυκίου-Μπαλντά, Σωκράτης Κακλαμάνης, Γιώργος Ν. Φατούρος, Παναγιώτης Σκληρός, Βασίλης Γράψας, Θανάσης Καλαφάτης, Παναγιώτης Καββαδάς, Λιζέτα Τζεβελέκη], εφ. *Ηχώ της Λευκάδας*, φ. 104 (Αθήνα, Μάρτ.-Απρ. 1999).
126. Νίκος Κ. Κατηφόρης – Γιώργος Φατούρος, «Οι «Γιορτές Λόγου και Τέχνης (1955-2000)», *Πρακτικά Ε' Συμποσίου, Σταθμοί στην πορεία της Λευκάδας τον 20ό αιώνα*, Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, Γιορτές Λόγου και Τέχνης, Λευκάδα 3-5 Αυγούστου 2000, Αθήνα 2001, σ. 119-133.
127. Δήμος Λευκάδας, Πνευματικό Κέντρο, *Αφιέρωμα 40 χρόνια (1967-2002) Διεθνές Φεστιβάλ Φολκλόρ Λευκάδας*, Επιμέλεια Βασίλης Θερμός – Κυριάκος Σφέτσας, Λευκάδα 2002, 4ο πλάγιο, 96 σ.
128. Νίκος Κ. Κατηφόρης, «Αντώνης Ευστ. Τζεβελέκης (Λευκάδα 4.12.1910 - Αθήνα 27.5.1989). Δύο “παραιτήσεις” του», εφ. *Λευκαδίτικη Πνοή*, φ. 100 (Ηλιούπολη Αττικής, Μάιος-Αύγ. 2005).
129. Χαρά Παπαδάτου-Γιαννοπούλου, *Γιορτές Λόγου και Τέχνης. 50 χρόνια μετά*, Πάτρα 2005, 8ο μικρό, 40 σ.
130. Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, *50 χρόνια Γιορτές Λόγου και Τέχνης στη Λευκάδα 1955-2005*, Επιμέλεια Παρασκευή Κοφιδά-Βρεττού, Ιωάννινα 2005, 4ο, 248 σ.
131. Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, *Πρακτικά Γ' Συμποσίου, 50 χρόνια των Γιορτών Λόγου και Τέχνης*, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, Γιορτές

Λόγου και Τέχνης, 11-13 Αυγούστου 2005 [Μεταξύ άλλων, κείμενα: Γεώργιος Γληγόρης, Δημήτριος Χ. Σκλαβενίτης, Κώστας Κατωπόδης, Λιζέτα Τζεβελέκη, Σπύρος Ι. Φλογαΐτης, Θανάσης Καλαφάτης, Παναγιώτης Σάντας, Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης, Θεοδόσης Πυλαρινός, Παρασκευή Κουσιδά-Βρεττού, Δέσπω Καρούσου, Ντιάνα Αντωνακάτου, Αναστασία Σιώφη, Βασίλης Θερμός], Αθήνα 2006, 8ο, 241 σ.

ΙΓ΄ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

132. Δήμος Μαλακάσης, «Λεωνίδας Σίδερης. Ο τελευταίος αγιογράφος της Λευκάδας», εφ. *Τα Λευκαδίτικα*, αρ. 21-22 (Αθήνα, 11 Μαρτ. 1960).
133. Μαρκεησία Τζιμοπούλου, *Επαμεινώνδας Κονιδάρης, Επτανήσιος ζωγράφος 1837-1897*, Αθήνα 1976, 4ο, 112 σ.
134. Πάνος Γ. Ροντογιάννης, «Η χριστιανική τέχνη στη Λευκάδα», *Επετηρίς Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών* 3 (1973) κε΄ + 623 [Παρουσιάζονται και οι ζωγράφοι, οι ξυλογλύπτες και οι χρυσοί που έδρασαν μετά το 1864].
135. Δήμος Μαλακάσης, «Λευκαδίτες ζωγράφοι (Από το 1920 μέχρι σήμερα)», Ζήνων, Φυσιολατρικός Σύνδεσμος Πειραιώς -1931-, *Αφιέρωμα στη Λευκάδα*, Επιμέλεια Γιάννης Ε. Χατζημανωλάκης, Πειραιάς 1979, σ. 126-131.
136. Λουκάς Ασπρογέρακας, «Αναμνήσεις από τον “Λευκάδιο” [ζωγράφο Απόστολο Χαμοσφακίδη]», εφ. *Ηχώ της Λευκάδας*, φ. 31/146 (Αθήνα, Αύγ.-Σεπτ. 1986), φ. 32/147 (Οκτ.-Νοέμ. 1986).
137. Μάριος Σπ. Σίδερης, «Ο Λευκάδιος ζωγράφος Κώστας Κατσίης», εφ. *Ηχώ της Λευκάδας*, φ. 98 (Αθήνα, Μάρτ.-Απρ. 1998).
138. Χρίστος Σολδάτος (Κείμενα – σύνθεση – επιμέλεια), *Χριστιανική ζωγραφική. Η μεταβυζαντινή και επτανησιακή τέχνη στις εκκλησίες και τα μοναστήρια της Λευκάδας (15ος-20ός αι.)*, Αθήνα, Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, 1999, 2ο, 480 σ.
139. Εθνική Πινακοθήκη – Μουσείο Αλεξάνδρου Σούτσου, Δήμος Λευκάδας - Πνευματικό Κέντρο, *Θεόδωρος Στάμος 1922-1997. Από τις συλλογές της Εθνικής Πινακοθήκης, του Ζαχαρία Πορταλάκη και της οικογένειας Θεοδόση Σταματέλου*, Επιμέλεια Έκθεσης: Ζίνα Καλούδη, Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, 3-31 Αυγούστου 2000, 4ο, 48 σ.
140. Στάμος. *Μια μαρτυρία για τον ζωγράφο από τον Φοίβο Ι. Πιομπίνο*, Αθήνα, εκδ. Fagotto-Θρόισμα, 2003, 4ο, 66 σ.+16 πίν.

ΙΔ΄ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ

141. Κυριακούλα Αργυρού – Σπυρίδων Λευκόκοιλος – Μαριγώ Φίλιππα, «Η Αρχιτεκτονική της Λευκάδος», *Επετηρίς Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών* 1 (1977) 175-276.
142. Δήμος Μαλακάσης, «Τοπογραφικά σχέδια σπιτιών του Αρχαιοφυλακείου

155. Β. Φ. Φίλιππας, «Δ. Π. Γολέμης», εφ. *Λευκάς*, φ. 154-156 (28 Ιαν. 1956 – 29 Φεβρ. 1956). Βλ. και π. *Η Ηχώ του Ιονίου*, τχ. 57-59 (Απρ.-Ιούν. 1951).
156. Πανταζής Κοντομίχης, «Η Λευκάδα στην ποίηση των Λευκαδίων ποιητών», *Ηπειρωτική Εστία* 8 (1959) 604-608, 739-749.
157. Κώστας Φωτεινός, «Η σάτιρα στη Λευκάδα», *Επτανησιακή Πρωτοχρονιά*, Αθήνα 1960, σ. 279-287.
158. Γεράσιμος Γρηγόρης, «Η Λευκάδα και ο Σικελιανός», *Αιτωλικά Γράμματα* 1 (1960-61) 228-231 [= *Πνευματική Κύπρος*, 1961, σ. 107-109].
159. Πανταζής Κοντομίχης, «Δημήτρης Σταμπόγλης-Λευκάτας (1881-1953)», *Ηπειρωτική Εστία* 14 (1965) 295-308.
160. Ε. Γ. Πρωτοψάλτης, «Ανέκδοτα γράμματα του Αρ. Βαλαωρίτη και μελών της οικογενείας του», *Νέα Εστία* 79 (1966) 179-198.
161. Δημητρίου Φραγκούλη, *Λευκαδίτικες Σάτιρες*, Εισαγωγή – Επιμέλεια Τηλ. Στεριώτης, Αθήνα 1968, 8ο μικρό, 79 σ. Βλ. και Τηλέμαχος Στεριώτης, «Δημήτριος Φραγκούλης [1899-1974], εφ. *Ηχώ της Λευκάδας*, φ. 40 (Αθήνα, Απρ. 1974).
162. Γεράσιμος Γρηγόρης (Σύνθεση – επιμέλεια), *Σικελιανός 1884-1951. Βίος, έργα. Ανθολογία, κριτικές, εικόνες, βιβλιογραφία*, Αθήνα, Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, α΄ έκδοση 1971, β΄ έκδοση 1981, 4ο, 270 σ.
163. Δημοσθένης Α. Κουνιάκης, *Ο «Πρόλογος Λυρικού βίου» του Άγγελου Σικελιανού*, Αθήνα 1973, 8ο μικρό, 37 σ.
164. Χριστόφορος Γ. Λάζαρης, «Το σπίτι που γεννήθηκε ο Λευκάδιος Χερν», εφ. *Ηχώ της Λευκάδος*, φ. 26 (Αθήνα, Φεβρ. 1973).
165. Β., «Σπύρος Φίλιππας-Πανάγος [1906-1973], Λογοτέχνης – δημοσιογράφος», εφ. *Ηχώ της Λευκάδας*, φ. 29 (Αθήνα, Μάιος 1973).
166. Γεράσιμος Γρηγόρης (Σύνθεση – επιμέλεια), *Αριστοτέλης Βαλαωρίτης, ο αρματολός της λύρας, 1824-1879, Βίος, έργα, ανθολογία, κριτική, εικόνες, βιβλιογραφία*, Αθήνα, Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, 1975, 2ο, 160 σ.
167. Νίκος Γ. Σβορώνος, «Ο Βαλαωρίτης ιστορικός» (Ομιλία στις «Γιορτές Λόγου και Τέχνης» της Λευκάδας), εφ. *Ριζοσπάστης*, 26-27 Αυγούστου 1975 [= *Ανάλεκτα νεοελληνικής ιστορίας και ιστοριογραφίας*, Εισαγωγή – επιμέλεια Ξ. Γιαταγάνας, Αθήνα, εκδ. Θεμέλιο, 1982, σ. 407-412].
168. Κ. Θ. Φωτεινός, «Από τον Βαλαωρίτη στον Σικελιανό», *Ηπειρωτική Εστία* 25 (1976) 107-116.
169. Κώστας Θ. Φωτεινός, «Μια δοκιμή στον Αλαφροΐσκιωτο», *Λευκαδίτικη Εστία* 1 (Αθήνα 1976) 125-140.
170. Γιώργος Π. Σαββίδης, «Βαλαωρίτης και Σάθας (Μια γόνιμη φιλία)», *Νέα Εστία*, Αφιέρωμα στον Αριστοτέλη Βαλαωρίτη, τ. 106, Χριστούγεννα 1979, σ. 71-83.
171. «Αφιέρωμα στο λογοτεχνικό έργο του Γεράσιμου Γρηγόρη» [Κείμενα: Vincenzo Rotolo, Αριστόξενος Σκιαδάς, Νάσος Νικόπουλος], π. *Τομές*, τχ. 57, Φλεβάρης 1980, σ. 3-30.

172. Πανταζής Κοντομίχης, «Η Λευκάδα στην ποίηση του Σικελιανού», *Ηπειρωτική Εστία* 30 (1981) 1052-1058.
173. Άγγελος Σικελιανός, *Ανέκδοτα ποιήματα και γράμματα*, Επιμέλεια – παρουσίαση Βιβέτ Τσαρλαμπά-Κακλαμάνη, Αθήνα, εκδ. Εστία, 1981, 8ο μικρό, 151 σ.
174. Νίκος Γ. Σβορώνος, «Προτάσεις για τη μελέτη της ιδεολογίας του Σικελιανού», *Νέα Εστία* 55 (1982) 1.590-1.599 [= Ν. Γ. Σβορώνος, *Ανάλεκτα Νεοελληνικής Ιστορίας και Ιστοριογραφίας*, Αθήνα, εκδ. Θεμέλιο, 1982, σ. 412-432 = Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, *Σικελιανός. Μνήμη. Για τα 100 χρόνια από τη γέννησή του στη Λευκάδα 1884*, Αθήνα, εκδ. Εστία, 1984, σ. 64-81].
175. Γιάννης Βουκελάτος, *Ανθολογία Λευκαδίων Ποητών 1787-1983*, πρόλογος Γερ. Γρηγόρη, Αθήνα, π. *Λευκαδίτικη Εστία*, 1983, 8ο μικρό, 270 σ.
176. Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, *Σικελιανός. Μνήμη για τα 100 χρόνια από τη γέννησή του στη Λευκάδα 1884*. Συλλογική έκδοση [Κείμενα: Γιάννης Ρίτσος, Πάνος Ροντογιάννης, Γ. Π. Σαββίδης, Αριστόξενος Σκιαδάς, Νίκος Σβορώνος, Γεράσιμος Γρηγόρης, Βιβέτ Τσαρλαμπά-Κακλαμάνη], Αθήνα, εκδ. Εστία, 1984, 8ο μικρό, 125 σ.
177. Πάνος Γ. Ροντογιάννης, «Η οικογένεια των Σικελιανών», Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, *Σικελιανός. Μνήμη. Για τα 100 χρόνια από τη γέννησή του στη Λευκάδα 1884*, Αθήνα, εκδ. Εστία, 1984, σ. 11-35.
178. Φίλιππος Π. Λάζαρης, «Ο Άγγελος Σικελιανός στους Σφακιώτες», εφ. *Ηχώ της Λευκάδας*, φ. 22 (Αθήνα, Δεκ. 1984).
179. Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, *Μνήμη Γεράσιμου Γρηγόρη (1907-1985)*. [Κείμενα: Π. Γ. Ροντογιάννης και Αριστόξενος Δ. Σκιαδάς], Αθήνα, Ιούλιος 1985, 16ο, 32 σ.
180. Πέτρος Δ. Γρηγόρης, «Γεράσιμος Γρηγόρης [ο αδελφός μου. Επικήδειος]», εφ. *Ηχώ της Λευκάδας*, φ. 24 (Αθήνα, Ιουλ. 1985).
181. Πανταζής Κοντομίχης, «Λευκάδιος Χερν. Η ζωή και το έργο του», εφ. *Λευκάδας*, φ. 253 (Λευκάδα, 8 Φεβρ. 1986), φ. 254 (8 Μαρτ. 1986).
182. Γιάννης Π. Βουκελάτος, «Ένα χρόνο σε πορεία απουσίας. Γεράσιμος Γρηγόρης ο Λευκαδίτης», εφ. *Ηχώ της Λευκάδας*, φ. 29/144 (Αθήνα, Μάιος-Ιούν. 1986).
183. Ξενοφώντα Σάντα, *Λαϊκή ποίηση*, Εισαγωγή – επιλογή – ταξινόμηση Δρ. Σπύρος Βρεττός και Παρασκευή Κοψιδά-Βρεττού, Αθήνα 1987, 8ο μικρό, 115 σ.
184. Γιάννης Π. Βουκελάτος, «Σταματέλος [Νικόλαος Ι.] και Βερροιώτης [Ευστάθιος]», εφ. *Ηχώ της Λευκάδας*, φ. 46/151 (Αθήνα, Απρ. 1988).
185. Νίκος Γ. Σβορώνος, «Ο απόηχος της Κρητικής λογοτεχνίας στην προφορική παράδοση της Λευκάδας», *Αριάδνη* 5 (1989) 331-337.
186. Άγγελος Σικελιανός, *Ανέκδοτα ποιήματα και πεζά*, Φιλολογική επιμέλεια, σχόλια και μία μελέτη της Βιβέτ Τσαρλαμπά-Κακλαμάνη, Αθήνα, εκδ. Εστία, 1989, 8ο μικρό, 291+14 φωτ.
187. Γιάννης Βουκελάτος, *Σημειώσεις κριτικής*, Αθήνα 1990, 8ο μικρό, 71 σ.
188. Πάνος Γ. Ροντογιάννης, «Ερμηνευτικά στον *Αλαφροΐσκιο* του Άγγελου

- Σικελιανού», *Λευκαδίτικη Πνοή*, φ. 23 (Ηλιούπολη Αττικής, Μάρτης-Μάης 1991).
189. Λάκης Μαμαλούκας, «Δημήτριος Πάνου Γολέμης», π. *Νήρικος*, τχ. 15 (Πάτρα, Ιούλ.-Σεπτ. 1993) 10-15.
190. Γεράσιμος Περδικάρης, «Θύμισες που δεν ξεχνιούνται [Αγγελος Σικελιανός]», εφ. *Σύγχρονη Έκφραση*, φ. 14 (Λευκάδα, Μάρτ. 1993).
191. Τένια Ρούσσου, «Το αρχείο του Αριστοτέλη Βαλαωρίτη», *Τεύχη του Ε.Λ.Ι.Α.* 3 (1993) 75-82.
192. Βιβέτ Τσαρλαμπά-Κακλαμάνη, «Η Εύα Σικελιανού και η Λευκάδα», εφ. *Ηχώ της Λευκάδας*, φ. 70 (Αθήνα, Ιούλ.-Αύγ. 1993).
193. Αντώνης Πρόκος, *Γεράσιμος Γρηγόρης. Προτύπωμα ερμηνείας του έργου του*, Αθήνα 1994, 8ο, 61 σ.
194. Λάμπρος Σ. Βρεττός, «Μνήμη Γεράσιμου Γρηγόρη (Δέκα χρόνια απ' το θάνατό του)», π. *Νήρικος*, τχ. 22 (Πάτρα, Απρ.-Ιούν. 1995) 12-16.
195. Γιώργος Ανδρειωμένος, *Τω φίλω Νικ. Σταματέλω (Ένα λεύκομα με άγνωστα ιδιόχειρα ποιήματα των Παλαμά, Ξενοπούλου, Νιρβάνα, Χατζόπουλου κ.ά.)*, Αθήνα, εκδ. Σαββάλα, 1996, 8ο, 150 σ.
196. Βάσια Λιβιτσάνου-Υδραίου, «Κλεαρέτη Δίπλα-Μαλάμου. Μια γνήσια λευκαδίτικη γυναικεία φωνή», εφ. *Ηχώ της Λευκάδας*, φ. 96 (Αθήνα, Νοέμ.-Δεκ. 1997).
197. Σύλλογος Λευκαδίων Πάτρας «Η Φανερωμένη», *Ημερίδα «Η Λευκάδα χθες – σήμερα – αύριο»*, Πάτρα 3 Ιουνίου 1995, π. *Νήρικος*, παράρτημα τχ. 29 (Ιαν.-Μάρτ. 1997) 31 σ. [Μεταξύ άλλων: Λίνα Μαλακάση-Παλληγογιάννη, «Η ποίηση στη Λευκάδα χθες και σήμερα» (σ. 6-13), Παρασκευή Κοψιδά-Βρεττού, «Λευκαδίτικη πεζογραφία. Οι όροι και τα όρια ενός ουμανισμού» (σ. 21-31)].
198. Κώστας Θ. Φωτεινός, «Η εντοπιότητα στο Νίκο Κατηφόρη και το Γεράσιμο Γρηγόρη», Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, *Πρακτικά Α' Συμποσίου, Τοπική παράδοση και πολιτισμικός τουρισμός*, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, Γιορτές Λόγου και Τέχνης, Λευκάδα 9-11 Αυγούστου 1996, Αθήνα 1997, σ. 175-180.
199. Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών – Κοινότητα Νυδρίου Λευκάδας, *Νάνος Βαλαωρίτης. Αφιέρωμα, Τιμητική εκδήλωση στο Νυδρί Λευκάδας*, Δευτέρα 11 Αυγούστου 1997 [Κείμενα: Χρίστος Σολδάτος, Αναστάσιος Γαζής, Δημήτριος Χ. Σκλαβενίτης, Έκτωρ Κακναβάτος, Ανδρέας Παγουλάτος, Ιωάννα Κωνσταντουλάκη-Χάντζου, Γιώργης Γιατρομανωλάκης, Μάρκος Φ. Δραγούμης, Νάνος Βαλαωρίτης], Αθήνα 1999, 8ο, 74 σ.
200. Ναταλία Ν. Κατηφόρη, «Ο φίλος μου μπαρμπα-Νίκος Κατηφόρης», Σύλλογος Λευκαδίων Πάτρας «Η Φανερωμένη», *Νίκος Γ. Κατηφόρης, Ο Λευκαδίτης άρχοντας του λόγου. Ημερίδα μνήμης και τιμής*, Πάτρα 16 Απριλίου 2000, π. *Νήρικος*, παράρτημα τχ. 42 (Απρ.-Ιούν. 2000) 16-20.
201. Δημήτριος Χ. Σκλαβενίτης, *Νάνος Βαλαωρίτης: Χρονολόγιο – Βιβλιογραφία –*

- Ανθολόγιο (από το 1933 ως το 1999)*, Αθήνα, Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών – Εκδόσεις Νεφέλη, 2000, 8ο, 392 σ.
202. Βιβέτ Τσαρλαμπά-Κακλαμάνη, «Η απήχηση του Σολωμού στο έργο του Άγγελου Σικελιανού. Γλωσσικοί και ιδεολογικοί κώδικες», Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, *Διονύσιος Σολωμός. Διακόσια χρόνια από τη γέννησή του, Επετειακή εκδήλωση στη Λευκάδα*, Παρασκευή 7 Αυγούστου 1998, Αθήνα 2000, σ. 61-72.
203. Κώστας Φωτεινός, «Οι Λευκάδιοι Αριστοτέλης Βαλαωρίτης, Κωνσταντίνος Στρατούλης, Σπυρίδων Ζαμπέλιος και ο Διονύσιος Σολωμός», Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, *Διονύσιος Σολωμός Διακόσια χρόνια από τη γέννησή του, Επετειακή εκδήλωση στη Λευκάδα*, Παρασκευή 7 Αυγούστου 1998, Αθήνα 2000, σ. 38-59.
204. Δήμος Λευκάδας, *Οι Λευκαδίτες για το Σικελιανό*, Εισαγωγή – επιμέλεια Κ. Θ. Φωτεινός, Λευκάδα 2001, 8ο, 191 σ. [Αναδημοσιεύονται κείμενα: Σπύρος Φίλιππας-Πανάγος, Κλεαρέτη Δίπλα-Μαλάμου, Γιώργος Μ. Φίλιππας, Γιάννης Αθηνιώτης, Νίκος Βλάχος, Γιάννης Χαλικιόπουλος, Άνθης Σκάρος (Παν. Ματαφιάς), Λάκης Μαμαλούκας, Στέφανος Άνθης, Πάνος Γ. Ροντογιάννης, Βιβέτ Τσαρλαμπά-Κακλαμάνη, Γεράσιμος Γρηγόρης, Θανάσης Καλαφάτης, Ν. Γ. Κατηφόρης, Νίκος Κ. Κατηφόρης, Ελένη Βαλαωρίτη-Καραπαναγιώτη, Πανταζής Κοντομίχης, Αριστόξενος Δ. Σκιαδάς, Νίκος Γ. Σβορώνος, Κ. Θ. Φωτεινός, Γιάννης Βουκελάτος].
205. Παρασκευή Κοψιδά-Βρεττού, «Η Λευκάδα στον 20ό αιώνα: Οριοθέτηση μιας πνευματικής διαδρομής», ...*ενθύς εγέμισε άνθη*, Επιμέλεια Θεοδόσης Πυλαρινός, Κέρκυρα, Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, Ιατροχειρουργική Εταιρεία Κέρκυρας, *Πόρφυρας*, 2001, σ. 98-107.
206. Καριοφίλης Χ. Μητσάκης, «Άγγελος Σικελιανός: 1981», *Επίσημοι Λόγοι Πανεπιστημίου Αθηνών* 26 (1981-82) 157-190 [= Κάρολος Μητσάκης, «Άγγελος Σικελιανός 2001», *Παν ο Μέγας. Μελέτες για τον Άγγελο Σικελιανό*, Αθήνα 2001, 8ο μικρό, σ. 7-54].
207. *Μνήμη Άγγελου Σικελιανού. Στα πενήντα χρόνια από το θάνατό του 1951-2001*, Σύνθεση – κείμενα – επιμέλεια: Β. Τσαρλαμπά-Κακλαμάνη, Λευκάδα, Δήμος Λευκάδας, 2001, 4ο πλάγιο, 128 σ.
208. Βιβέτ Τσαρλαμπά-Κακλαμάνη, «Σικελιανός ο Λευκαδίτης και οι Δελφοί», *Νήρικος*, τχ. 47 (Πάτρα, Ιούλ.-Σεπτ. 2001) 21-24.
209. Δημόσια Βιβλιοθήκη Λευκάδας, *Δύο χειρόγραφα ποιήματα του Άγγελου Σικελιανού γραμμένα το 1940* [Επιμέλεια: Μαρία Ρούσσου, Βιογραφικό: Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης], Λευκάδα 2003, 4ο, πολύπτυχο.
210. Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, *Πρακτικά ΣΤ' Συμποσίου, Άγγελος Σικελιανός 50 χρόνια από το θάνατό του*, Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, Γιορτές Λόγου και Τέχνης, Λευκάδα 9-11 Αυγούστου 2001 [Κείμενα: Δημήτριος Χ. Σκλαβενίτης, Άννα Σικελιανού, Νάνος Βαλαωρίτης, Βιβέτ Τσαρλαμπά-Κακλαμάνη, Γιάννης Ρηγόπουλος, Γιάννης Δάλλας, Αγορή

- Γκρέκου, Αθηνά Βογιατζόγλου, Κώστας Φωτεινός, Ερατοσθένης Καψωμένος, Ρίτσα Φράγκου-Κικίλια, Λία Παπαδάκη, Ελένη Σικελιανού και Αριστόξενος Δ. Σκιαδάς], Αθήνα 2002, 8ο, 179 σ.
211. Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, *Γεράσιμος Δ. Γρηγόρης (1907-1985), Τιμητική εκδήλωση*, Αθήνα 3 Δεκεμβρίου 2002 [Κείμενα: Δημήτριος Χ. Σκλαβενίτης, Βαγγέλης Χατζηβασιλείου, Γεράσιμος Γ. Γληγόρης, Νίκος Κ. Κατηφόρης, Βαγγέλης Γ. Γρηγόρης], Αθήνα 2003, 8ο, 48 σ.
212. Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, *Νίκος Γ. Κατηφόρης 1903-1967, Τιμητική εκδήλωση*, Αθήνα 8 Μαρτίου 2002 [Κείμενα: Δημήτριος Χ. Σκλαβενίτης, Βαγγέλης Βλασσόπουλος, Ράνια Ν. Κατηφόρη, Αλεξ. Αργυρίου, Χριστίνα Ντουινιά, Ναταλία Ν. Κατηφόρη, Γιώργος Ν. Κατηφόρης], Αθήνα 2003, 8ο, 62 σ.
213. Παρασκευή Κοψιδά-Βρεττού, «Κύθηρα – Λευκάδα και Λευκάδιος Χερν: Μεταξύ φωτός και σκιάς. Η αρχετυπική μορφή της μάνας», *Πρακτικά Α' Διεθνούς Συνεδρίου Κυθηραϊκών Μελετών*, τ. Γ', Αθήνα 2003, σ. 201-220. Βλ. και της ίδιας, *Λευκάδιος Χερν. Η λαογραφία της στοργής. Συμπεύοντας το αρχέτυπο της μάνας*, Λευκάδα, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, 2004, 8ο μικρό, 142 σ.
214. Λάκης Τ. Μαμαλούκας, «Αφιέρωμα στον Γεώργιο Μ. Φίλιππα [+1993]», εφ. *Λευκάς*, φ. 573 (Λευκάδα, 14 Νοεμ. 2003).
215. Θεοδόσης Πυλαρινός, «“Δεν πήγε χαμένος ο μυστικός μου μόχθος...”. Μια ανέκδοτη επιστολή του Γεράσιμου Γρηγόρη», *Επετηρίς Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών* 9 (2003) 241-246.
216. Δημήτριος Χ. Σκλαβενίτης, «Νάνος Βαλαωρίτης. Ο Λευκαδίτης ποιητής της Διασποράς», *Επετηρίς Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών* 9 (2003) 165-172.
217. Μαρία Τσουτσορα, «Από τ' ανθισμένα κορίτσια στις Δελφικές εορτές: Μια λευκαδική συγχορδία στη μετατροπή των ηθών, των τεχνών και του στίχου», *Επετηρίς Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών* 9 (2003) 121-148.
218. Ναταλία Ν. Κατηφόρη, «Το πρώτο στιχούργημα της Κλεαρέτης Δίπλα-Μαλάμου», π. *Νήρικος*, τχ. 57 (Πάτρα, Ιαν.-Μάρτ. 2004) 41-42.
219. Ναταλία Ν. Κατηφόρη, «Η Κλεαρέτη Δίπλα-Μαλάμου “τραγουδάει” τον Αριστοτέλη Βαλαωρίτη. Το ανέκδοτο ποίημά της “Μαδουρή”», *Λευκαδίτικη Πνοή*, φ. 93 (Ηλιούπολη, Μάρτ-Απρ. 2004).
220. Νίκος Κ. Κατηφόρης, «Χρονογραφική βιογραφία του Άγγελου Σικελιανού», εφ. *Λευκαδίτικη Πνοή*, φ. 95 (Ηλιούπολη Αττικής, Ιουλ.-Αύγ. 2004).
221. [Λάκης Τ. Μαμαλούκας], «Αφιέρωμα στον Τάσο Σίδηρη [1912-2003]», εφ. *Λευκάς*, αρ. 597 (Λευκάδα, 5 Νοεμ. 2004).
222. Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, *Δημήτριος Γολέμης (1875-1941). Η περιπέτεια του «Θαυμαστού». Αφιέρωμα μνήμης και τιμής*, Επιμέλεια Παρασκευή Κοψιδά-Βρεττού, Λευκάδα 2004, 8ο, 56 σ.
223. Κώστας Μπουρναζάκης, «Έξι γράμματα της Πηνελόπης Σικελιανού», *Νέα Εστία* 158, τχ. 1.781 (Σεπτ. 2005) 262-278.

224. Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης, «Η εξέγερση των χωρικών της Λευκάδας το 1819», Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, *Πρακτικά Η' Συμποσίου, Ιστορία: Αγροτικές εξεγέρσεις στη Λευκάδα, Πεζογραφία: Χριστόφορος Μηλιώνης, Μουσικολογία: Μάρκος Φ. Δραγούμης*, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, Γιορτές Λόγου και Τέχνης, Λευκάδα 31 Ιουλίου – 1-2 Αυγούστου 2003, Αθήνα 2004, σ. 38-58 [Συσχετισμός Φωτεινού του Βαλαωρίτη με την εξέγερση του 1819].
225. Θεοδόσης Πυλαρινός, «Λογοτεχνία – Φιλολογία στις Γιορτές Λόγου και Τέχνης», Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, *Πρακτικά Ι' Συμποσίου, 50 χρόνια των Γιορτών Λόγου και Τέχνης*, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, 11-13 Αυγούστου 2005, Αθήνα 2006, σ. 81-167.
226. Κώστας Μπουρναζάκης, *Χρονογραφία Άγγελου Σικελιανού (1884-1951)*, Αθήνα, εκδ. Ίκαρος, 2006, 8ο, 311 σ.
227. Γεώργιος Ανδρειωμένος, «Νικόλαος Ι. Σταματέλος (1861-1901;)», Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, *Πρακτικά ΙΑ' Συμποσίου, Ποίηση: Γιώργος Σεφέρης, Ιστορία – Φιλολογία: Ιωάννης Ν. Σταματέλος, Νικόλαος Ι. Σταματέλος, Βασίλειος Ι. Σταματέλος, Περιβάλλον και οικονομία: Η ανάπτυξη της Λευκάδας*, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, Γιορτές Λόγου και Τέχνης, Λευκάδα 17-19 Αυγούστου 2006 (υπό έκδοση).
228. Λάκης Τ. Μαμαλούκας (Επιμέλεια), *Ανθολογία ποιημάτων για το νησί της Λευκάδας*, Λευκάδα, εφ. *Λευκάς*, χ.χ., 8ο, 132 σ.

ΙΣ' ΛΟΓΙΟΣΥΝΗ

229. *Ιω. Σταματέλος, Βιογραφική αφήγησης και λόγοι εκφωνηθέντες εις την κηδείαν και εις το μνημόσυνον αυτού* [Κείμενα: Π. Χιώτης, Σπυρίδων Δε Βιάζης, Παναγιώτης Κομνηνός, Ιωάννης Βαρδούκας, Σπυρίδων Ι. Καρίνταβας], Ζάκυνθος, τυπ. Σπ. Ν. Καμοκέφαλος, 1881, 8ο, μικρό, 19 σ.
230. *Ανδρέου Σ. Βλαντή Λευκαδίου. Βιογραφική αφήγησης και Λόγοι εκφωνηθέντες εις την κηδείαν αυτού* [Κείμενα: Γεώργιος Στεφανίτσης, Ιωάννης Καββαδίας, Ξενοφών Τούμπας, Γεράσιμος Ζερβός], Αθήνα, τυπ. «του Κάλλους», 1885, 8ο, 20 σ. και προσωπογραφία.
231. Σπ. Δε Βιάζης, «Λησμονηθείς λόγιος ιεράρχης [Κωνσταντίνος Στρατούλης, 1814-1892]», *Τριφυλιακόν Ημερολόγιον* 3 (1909) 14-19.
232. Πάνος Γ. Ροντογιάννης, «Αριστομένης Κ. Αλβανίτης», εφ. *Λευκάς*, φ. 46 (Λευκάδα, 14.2.1952), φ. 47 (23.2.1952), φ. 48 (5.3.1952), φ. 49 (17.3.1952), φ. 50 (25.3.1952), φ. 51 (31.3.1952).
233. Βασίλειος Ε. Φραγκούλης, «Λίγες αναμνήσεις από τη γνωριμία του Γουλιέλμου Δαίρπελδ», εφ. *Λευκάς*, φ. 100 (Λευκάδα, 30.8.1953). Ανατύπωση: Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκαδίων, Εισαγωγή – σημειώσεις – επιμέλεια Δρ. Παρασκευή Κοψιδά-Βρεττού, Αθήνα 2006, 13 σ.
234. Πάνος Γ. Ροντογιάννης, «Κωνσταντίνος Στρατούλης (Επίσκοπος Κυθή-

- ρων)», εφ. *Λευκαδίτικες Σελίδες*, φ. 18 (Λευκάδα, Νοέμ. 1962).
235. Πάνος Γ. Ροντογιάννης, «Σπυρίδων Ιωάν. Καββαδάς», εφ. *Λευκαδίτικες Σελίδες*, φ. 20 (Λευκάδα, Ιαν. 1963), φ. 21 (Φεβρ. 1963), φ. 22 (Μάρτ. 1963), φ. 23-24 (Απρ.-Μάιος 1963).
236. Έφη Π. Μιχελή, «Θεοδόσιος Μουστοξύδης (1893-1971)», *Χρονικά Αισθητικής* 9-10 (1970-1971) 262-263.
237. «Στη γένεση της νεώτερης αισθητικής. Θεοδόσιος Μουστοξύδης (1893-1971). Ένας στοχαστής σκαπανεύς και δημιουργός», εφ. *Ηχώ της Λευκάδας*, φ. 9-10 (Αθήνα, Νοέμ. 1971).
238. Σταύρος Ι. Παπαδάτος, «Δύο Λευκάδιοι επιφανείς Αγιορείται μοναχοί. [Αρχιμανδρίτης Μελέτιος Φίλιππας-Πανάγος (1825;-1904), Αρχιμανδρίτης Χριστόφορος Κτενάς (1864-1940)]», *Επετηρίς Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών* 1 (1971) 153-174.
239. Βασίλειος Ε. Φραγκούλης, «Πρόλογος – Εισαγωγή [για τις ανασκαφές του Wilhelm Dörpfeld στη Λευκάδα και τη θεωρία του για την Ομηρική Ιθάκη, στη μετάφραση του βιβλίου *Λευκάς, η Ομηρική Ιθάκη*], *Επετηρίς Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών* 2 (1972) 9-16.
240. «Βασίλειος Ε. Φραγκούλης (Βιογραφικόν σημείωμα)», *Επετηρίς Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών* 4 (1977) 251-259.
241. Πάνος Γ. Ροντογιάννης, «Καββαδίας Ιωάννης του Σαράντη (1831-1902)», εφ. *Λευκάς*, φ. 271 (Λευκάδα, 24 Οκτ. 1987).
242. Θεόδ. Θ. Σταματέλλος, «Εκδηλώσεις στη Λευκάδα στη μνήμη του Γουλιέλμου Νταίρπελντ», εφ. *Ηχώ της Λευκάδας*, φ. 56 (Αθήνα, Ιουλ.-Αύγ. 1990).
243. Γιάννης Τζιώτης, «Η αισθητική του Κωνσταντίνου Στρατούλη», *Παλίμψη-στον* 9/10, Παράρτημα (1989-1990) 154-164.
244. Γιώργος Βελουδής, «Ο επτανησιακός, ο αθηναϊκός και ο ευρωπαϊκός Ρομαντισμός», Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, *Πρακτικά Β' Συνεδρίου «Επτανησιακού Πολιτισμού» (Λευκάδα: 3-8 Σεπτεμβρίου 1984)*, Πολιτισμικές επαφές στα Επτάνησα και αναμεταδόσεις στον υπόλοιπο Ελλαδικό χώρο, 16ος-20ός αι., Αθήνα 1991, σ. 381-403 [= *Μονά-ζυγά. Δέκα νεοελληνικά μελετήματα*, Αθήνα, εκδ. Γνώση, 1992, σ. 97-123, 255-261].
245. Γεράσιμος Ζαμπέλης, πρωτοπρεσβύτερος, «Άγιον Όρος και Λευκάδα», π. *Πρωτότον*, τχ. 44 (Άγιον Όρος, Νοέμ.-Δεκ. 1993) 173-184· και β' έκδοση: *Άγιον Όρος και Λευκάδα*, Λευκάδα, Ενοριακό Πνευματικό Κέντρο Ι.Ν. Ευαγγελιστρίας, 2001, 8ο μικρό, 39 σ.
246. Γιάννης Π. Βουκελάτος, «Λόγιοι και λογοτέχνες. Οι σημαντικότερες μορφές στην πνευματική και πολιτιστική ιστορία του νησιού», εφ. *Καθημερινή – Επτά Ημέρες, Λευκάδα. Η ομορφιά του Ιονίου*, Επιμέλεια Βησσαρίων Σταύρακας, 3 Ιουλίου 1994.
247. Θανάσης Καλαφάτης, «Νίκος Β. Σκληρός 1908-1985. Ένας υπέρμαχος του αγροτισμού και της κοινοτικής ιδέας», εφ. *Ηχώ της Λευκάδας*, φ. 80 (Αθήνα, Μάρτ.-Απρ. 1995), φ. 81 (Μάης-Ιούν. 1995).

248. Τάσος Π. Κοντομίχης, *Ιωάννης Ν. Σταματέλος (1822-1881). Ένας Λευκαδίτης λόγιος του ΙΘ' αιώνα*, Λευκάδα 1995, 8ο, σ. [ζ'] + 25.
249. Δημήτριος Χ. Σκλαβενίτης, «Αριστόξενος Δ. Σκιαδάς 1932-1994», *Επετηρίς Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών* 8 (1995) 15-72.
250. Κώστας Φωτεινός, «Ο Κωνσταντίνος Στρατούλης και μια μαρτυρία του για τον Σολωμό», *Πόρφυρας*, τχ. 73 (Απρ.-Ιούν. 1995) 150-158.
251. Σπύρος Σούνδιας, «Ο Απόστολος Μακράκης στη Λευκάδα και ο Μακρακισμός», π. *Νήρικος*, τχ. 32 (Πάτρα, Οκτ.-Δεκ. 1997) 12-18.
252. Λάμπρος Σ. Βρεττός, *Τσουκαλάδες του πνεύματος και του αθλητισμού*, Λευκάδα, Κοινότητα Τσουκαλάδων, 1998, 8ο, 175 σ.
253. Έλλη Σταματέλου-Σούρσου, «Σχόλια στο έργο του Βασίλη Σταματέλου [1869-1945] "Ο Εθνικός Ύμνος και ο Σολωμός"», π. *Νήρικος*, τχ. 36 (Πάτρα, Οκτ.-Δεκ. 1998) 14-15.
254. Σύλλογος Λευκαδίων Πάτρας «Η Φανερωμένη», *Νίκος Ε. Πολίτης. Δημοσιογράφος. Ο συγγραφέας. Εργοβιογραφική του διαδρομή*, Πάτρα 1999, 8ο μικρό, 14 σ.
255. *Νίκος Ε. Πολίτης. Ο δημοσιογράφος. Ο συγγραφέας. Τιμητική εκδήλωση του Συλλόγου Λευκαδίων Πάτρας στη Διακίδειο Σχολή Λαού (Πάτρα) την Κυριακή 7 Νοεμβρίου 1999*, π. *Νήρικος*, παράρτημα, τχ. 40 (Πάτρα, Οκτ.-Δεκ. 1999), [15] σ. [Κείμενα: Απόστολος Μαργέλης, Χρίστος Μούλιας, Θανάσης Γκόβας, Νίκος Ε. Πολίτης, π. Νικόλαος Σκιαδαρέσης].
256. *Ιωάννης Α. Βαλαωρίτης 1855-1914, Διοικητής Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος 1911-1914*, Αθήνα, Ιστορικό Αρχείο Εθνικής Τράπεζας, 2000, 4ο, 88 σ.
257. Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, *Βασίλειος Ε. Φραγκούλης (1904-1974). Αφιέρωμα*, Αθήνα, Δευτέρα 20 Νοεμβρίου 2000 [Κείμενα: Δημήτριος Χ. Σκλαβενίτης, Νίκος Κ. Κατηφόρης, Θεόδωρος Λουκάκης, Βασίλειος Μαμαλούκας-Φραγκούλης], Αθήνα 2001, 8ο, 40 σ.
258. Θανάσης Καλαφάτης, «Ι. Α. Βαλαωρίτης. Ένας αστός γαιοκτήμονας», *ΣΤ' Διεθνές Πανότιο Συνέδριο, Ζάκυνθος 23-27 Σεπτεμβρίου 1997. Πρακτικά*, τ. Β'. *Ιστορία κοινωνική, πολιτική, οικονομική*, Αθήνα, Κέντρο Μελετών Ιονίου – Εταιρεία Ζακυνθιακών Σπουδών, 2001, σ. 603-621.
259. Αικατερίνη Καμαρέτα-Πίσση, «Αριστόξενος Δ. Σκιαδάς (1932-1994)», *Πρακτικά Ε' Συμποσίου, Σταθμοί στην πορεία της Λευκάδας τον 20ό αιώνα*, Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, Γιορτές Λόγου και Τέχνης, Λευκάδα 3-5 Αυγούστου 2000, Αθήνα 2001, σ. 151-161.
260. Σύλλογος Λευκαδίων Ηλιούπολης «Η Φανερωμένη», *Ημερολόγιο 2001. Προσωπικότητες της Λευκάδας τον 19ο και τον 20ο αιώνα. Ιωάννης Ζαμπέλιος 1787-1856. Σπυρίδων Ιωάννου Ζαμπέλιος 1813-1881. Αριστοτέλης Βαλαωρίτης 1824-1879. Πέτρος Φίλιππας-Πανάγος 1859-1935. Άγγελος Σικελιανός 1884-1951. Κλεαρέτη Δίπλα-Μαλάμιον 1897 [= 1886] - 1977. Ξενοφών Σ. Γρηγόρης 1902-1988. Νίκος Γ. Κατηφόρης 1903-1967. Γεράσιμος Γρηγόρης 1907-1985. Νίκος Γ. Σβορώνος 1911-1989. Πάνος Γ. Ροντογιάννης 1911-1996. Αριστόξενος Δ.*

- Σκιαδάς 1932-1994*. Επιμέλεια Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης [Σύντομα βιογραφικά σημειώματα και προσωπογραφίες], 8ο πλάγιο, [8] φύλλα.
261. Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, *Αριστόξενος Δ. Σκιαδάς (1932-1994)*. Τιμητική εκδήλωση, Αθήνα 20 Μαΐου 2001 [Κείμενα: Γεώργιος Μπαμπινιώτης, Δημήτριος Χ. Σκλαβενίτης, Κατερίνα Καμαρέτα-Πίσση, Μαριέλλα Κορακάκη], Αθήνα 2002, 8ο, 40 σ.
262. Αθανασία Γλυκοφρύδη-Λεοντσίνη, «Το σύστημα των Καλών τεχνών στην επανησιακή αισθητική: Κωνσταντίνος Στρατούλης και Π. Βράιλας-Αρμένης», *Πρακτικά ΣΤ΄ Διεθνούς Πανιονίου Συνεδρίου*, Ζάκυνθος 23-27 Σεπτεμβρίου 1997, τ. Γ΄, Αθήνα 2002, σ. 39-58.
263. Παναγιώτης Καποδίστριας, «Νεώτερα για τους αδελφούς Κωνσταντίνο και Γαβριήλ Στρατούλη στη Ζάκυνθο», *Πρακτικά Α΄ Διεθνούς Συνεδρίου Κυθηραϊκών Μελετών*, τ. Δ΄, Αθήνα 2003, σ. 141-158.
264. Σύλλογος Λευκαδίων Πάτρας «Η Φανερωμένη», «Μνήμη Νίκου Ε. Πολίτη», π. *Νήρικος*, τχ. 63 (Πάτρα, Ιούλ.-Σεπτ. 2005) 35-53. [Αναδημοσιεύονται κείμενα του Νίκου Ε. Πολίτη (1920-2005) που αναφέρονται σε συμβάντα του λευκαδίτικου παρελθόντος].
265. Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, *Θεοδόσιος Μουστοξύδης (1893-1971) – Κλεαρέτη Δίπλα-Μαλάμου (1886-1977)*. Τιμητική εκδήλωση, Αθήνα 20 Μαΐου 2005 [Κείμενα: Δημήτριος Χ. Σκλαβενίτης, Άννα Ψιλανού-Φασουλιώτη, Αθανασία Γλυκοφρύδη-Λεοντσίνη, Ναταλία Ν. Κατηφόρη, Νίκος Κ. Κατηφόρης], Αθήνα 2006.
266. Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, *Δήμος Μαλακάσης (1923-1997)*. Τιμητική εκδήλωση, Αθήνα 10 Δεκεμβρίου 2005 [Κείμενα: Δημήτριος Χ. Σκλαβενίτης, Σπύρος Ι. Ασδραχάς, Δημήτρης Σ. Τσερές, Κώστας Δ. Μαλακάσης, Πανταζής Κοντομίχης], Αθήνα 2006, 125 σ.
267. Άννα Ψιλανού-Φασουλιώτη – Νίκος Κ. Κατηφόρης, «Μιχαήλ Ανδρ. Μουστοξύδης (1841-1872). Βιογραφικό σκαρίφημα», *Η Ηχώ της Λευκάδας*, φ. 144 (Αθήνα, Μάρτ-Απρ. 2006). [Σύζυγος του η Ουρανία, κόρη Πάνου Δετζώρτζη και Αικατερίνης Ι. Βαλαωρίτη. Η κόρη τους Μαρία παντρεύτηκε τον Σπύρο Μαυροειδή. Γιος τους ο Θεοδόσης Μουστοξύδης].
268. Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης, «Ιωάννης Ν. Σταματέλος (1822-1881)», Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, *Πρακτικά ΙΑ΄ Συμποσίου, Ποίηση: Γιώργος Σεφέρης, Ιστορία – Φιλολογία: Ιωάννης Ν. Σταματέλος, Νικόλαος Ι. Σταματέλος, Βασίλειος Ι. Σταματέλος, Περιβάλλον και Οικονομία: Η ανάπτυξη της Λευκάδας*, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, Γιορτές Λόγου και Τέχνης, Λευκάδα 17-19 Αυγούστου 2006 (υπό έκδοση).

ΙΖ΄ ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑ

269. «Λευκάδιοι τιμώντες την Λευκάδα». Κωνσταντίνος Μαχαιράς [αυτοβιογραφικό σημείωμα και σκίτσο του Γεράσιμου Γρηγόρη, 1959], εφ. *Λευκάς*, φ. 166 (Λευκάδα, 20 Σεπτ. 1963).

270. Πάνος Γ. Ροντογιάννης, «Οι ιστορικοί της Λευκάδος. Δημήτριος Πετριτσόπουλος, Σπυρίδων Βλαντής, Κωνσταντίνος Μαχαιράς», εφ. *Ηχώ της Λευκάδας*, φ. 45/160 (Αθήνα, Μάρτ. 1988), φ. 46/161 (Απρ. 1988), φ. 47/162 (Μάης 1988).
271. Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης, «Νίκος Σβορώνος. Πλούσια κατάρτιση και ζηλευτή ευαισθησία», εφ. *Η Αυγή*, 29-30 Απριλίου 1989.
272. «Πέθανε ο πατριάρχης της νεωτέρας ιστορίας [Νίκος Γ. Σβορώνος]», [Ο επικήδειος στον Άγιο Νικόλαο Λευκάδας του Σπύρου Β. Αρβανίτη και ανθολόγιο άλλων κειμένων], *Ηχώ της Λευκάδας*, φ. 53/168 (Αθήνα, Απρ.-Μάης 1989).
273. Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης, «Μνήμη Νίκου Γ. Σβορώνου (1911-26.4.1989)», *Μνήμων* 13 (1991) 409-410.
274. Πανταζής Κοντομίχης, «Τα γυμνασιακά χρόνια του Ν. Σβορώνου στη Λευκάδα», Παντείο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, *Αφιέρωμα στη μνήμη Ν. Σβορώνου*, Επιμέλεια Στέφανος Παπαγεωργίου, Αθήνα 1992, σ. 21-29.
275. Πανταζής Κοντομίχης, «Ο Πάνος Ροντογιάννης και το ιστορικό του έργο. Ομιλία στην τιμητική εκδήλωση του "Ορφέα" Λευκάδας», εφ. *Ηχώ της Λευκάδας*, φ. 6 (Αθήνα, Ιούλ.-Αύγ. 1992).
276. Ν. Γ. Σβορώνος, «Ο Σπυρίδων Ζαμπέλιος», *Μνήμων* 14 (1992) 11-20.
277. Δημήτριος Χ. Σκλαβενίτης, «Πάνος Ροντογιάννης, ο ιστορικός της Λευκάδας», *Πρακτικά Δ' Συνεδρίου Επτανησιακού Πολιτισμού (Λευκάδα, 8-12 Σεπτεμβρίου 1993)*. Από την τοπική ιστορία στη συνολική: το παράδειγμα της Λευκάδας, 15ος-19ος αι. Συνέδριο αφιερωμένο στον Πρόεδρο της Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών Πάνο Γ. Ροντογιάννη, Αθήνα 1996, σ. 23-38.
278. Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης, «Αναγραφή δημοσιευμάτων Πάνου Γ. Ροντογιάννη», *Πρακτικά Δ' Συνεδρίου Επτανησιακού Πολιτισμού (Λευκάδα, 8-12 Σεπτεμβρίου 1993)*. Από την τοπική ιστορία στη συνολική: το παράδειγμα της Λευκάδας, 15ος-19ος αι. Συνέδριο αφιερωμένο στον Πρόεδρο της Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών Πάνο Γ. Ροντογιάννη, Αθήνα 1996, σ. 39-45.
279. Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης, «Ιστορία και φιλολογία: οι κριτικές αποτιμήσεις τους», *Επιστημονικό Συμπόσιο «Επιθεώρηση Τέχνης» μια κρίσιμη δωδεκαετία*, 29 και 30 Μαρτίου 1996, Αθήνα, Εταιρεία Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας, Αθήνα 1997, σ. 209-241 [Αναφέρεται και στη συνεργασία του Σπ. Ι. Ασδραγά με το περιοδικό].
280. Δημήτρης Σ. Τσερές, «Πάνος Γ. Ροντογιάννης (1911-1996)», εφ. *Έκφραση*, Λευκάδα, Ιαν. 1997.
281. Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης – Δημήτριος Χ. Σκλαβενίτης, «Πάνος Γ. Ροντογιάννης (1911-1996), ο φιλόλογος, ο δάσκαλος, ο ιστορικός της Λευκάδας. Μικρό αφιέρωμα», εφ. *Ηχώ της Λευκάδας*, φ. 92 (Αθήνα, Μάρτ.-Απρ. 1997).
282. *Αφιέρωμα. Πάνος Γ. Ροντογιάννης, ο σύγχρονος ιστορικός της Λευκάδας*, ειδική

- έκδοση του π. *Νήρικος* (Πάτρα 1997), 72 σ. [Κείμενα: Λάμπρος Σ. Βρεττός, Ευάγγελος Βλασσόπουλος, Δημοτικό Συμβούλιο Λευκάδας, Πάνος Σάντας, Ευάγγελος Γεωργάκης, Δημοσία Βιβλιοθήκη Λευκάδας, Σπύρος Βρεττός, Κωνσταντίνος Γ. Σερεπίσιος, Χρίστος Σολδάτος, Σπύρος Ι. Ασδραχάς, Δημήτρης Σ. Τσερές, Θεόδωρος Γεωργάκης, Σύλλογος Τσουκαλαδιωτών, Χρίστος Ροντογιάννης, Απόφοιτοι Γυμνασίου Λευκάδας 1955, Κώστας Δελλαπόρτας, Απόστολος Μαργέλης, Κώστας Θ. Σταματέλλος Δήμαρχος Λευκάδας, Χαρά Παπαδάτου-Γιαννοπούλου, Βιβέτ Τσαρλαμπά-Κακλαμάνη, Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης, Παρασκευή Κοψιδά-Βρεττού].
283. Δήμος Λευκάδας, *Μνήμη Νίκου Σβορώνου*, [Επιμέλεια] Λίντα Παπαγαλάνη, [Λευκάδα 2000], 8ο, 16 σ.
284. Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης, «Η τοπική ιστορία και ο Πάνος Γ. Ροντογιάννης (1911-1996). Ο Νίκος Γ. Σβορώνος (1911-1989) και η κληρονομιά του», *Πρακτικά Ε΄ Συμποσίου. Σταθμοί στην πορεία της Λευκάδας τον 20ό αιώνα*, Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, Γιορτές Λόγου και Τέχνης, Λευκάδα 3-5 Αυγούστου 2000, Αθήνα 2001, σ. 163-173.
285. Σπύρος Ι. Ασδραχάς, *Πατριδογραφήματα*, Προλεγόμενα Δημητρίου Χ. Σκλαβενίτη, Αθήνα, Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, 2003, 8ο μικρό, 451 σ. [Β΄ Στον κόσμο της παιδείας, σ. 231-401: Γεώργιος Γρηγορίου Παρίσης (1907-1964) (ο αρχαιοφύλακας). Κωνσταντίνος Μαχαιράς (1882-1967). Δέσποινα Θεμελή-Κατηφόρη (1931-1988). Μνήμη Πάνου Ροντογιάννη (1911-1996). Τοπική ιστορία: Η πολλαπλότητα των τεκμηρίων της (και η Χαραμόγλειος Βιβλιοθήκη). Νίκος Γ. Σβορώνος (1911-1989). – Παρουσίαση του βιβλίου: Κώστας Ν. Κατηφόρης, Δημήτριος Χ. Σκλαβενίτης, Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης, Σπύρος Ι. Ασδραχάς, *Επετηρίς Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών* 9 (2003) 267-294].
286. Σπύρος Ι. Ασδραχάς, «Νίκος Γ. Σβορώνος (1911-1989). Μια σκιαγραφή», π. *Ο Πολίτης*, τχ. 113 (Ιούλ.-Αύγ. 2003) 29-33.
287. Γεώργιος Παν. Ροντογιάννης, «Σκέψεις και σχόλια σε ένα βιογραφικό σημείωμα του Πάνου Γεωργίου Ροντογιάννη (1911-1996)», *Επετηρίς Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών* 9 (2003) 149-164.
288. Χρίστος Σπ. Σολδάτος, *Σπυρίδων Ι. Ζαμπέλιος (1815-1881), Τόμος Α΄, Ο ιστορικός του Βυζαντινού Ελληνισμού, Ο θεμελιωτής της Νεοελληνικής Ιστοριογραφίας. Ο αρχιτέκτονας της διαχρονικής ενότητας της ελληνικής ιστορίας*, Αθήνα 2003, 8ο, 511 σ.
289. Κώστας Γ. Τσικνάκης, *Εργογραφία Νίκου Γ. Σβορώνου*, Λευκάδα, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας – Εταιρεία Φίλων Νίκου Σβορώνου, 2003, 8ο, 32 σ.
290. Γιάννης Κουμπουρλής, «Χριστιανική Δημοκρατία» και λατινική κατάκτηση: Ο Σπ. Ζαμπέλιος και η Επτανησιακή ιστοριογραφική Σχολή στα μέσα του 19ου αιώνα», Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, *Ζ΄ Πανότιο Συνέδριο*, Λευκάδα 26-30 Μαΐου 2002, *Πρακτικά*, τ. Α΄, Αθήνα 2004, σ. 149-169.

291. Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης, «Επτανησιακή Ιστοριογραφία και Γραμματολογία, 16ος-20ός αι. Παρουσίαση της θεματικής», Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, Ζ' Πανιώνιο Συνέδριο, Λευκάδα 26-30 Μαΐου 2002, *Πρακτικά*, τ. Α', Αθήνα 2004, σ. 79-89.
292. Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, *Κωνσταντίνος Δ. Μαχαιράς (1884-1967), Τμητική εκδήλωση*, Αθήνα 15 Μαΐου 2004 [Κείμενα: Δημήτριος Χ. Σκλαβενίτης, Σωκράτης Κακλαμάνης, Βιβέτ Τσαρλαμπά-Κακλαμάνη, Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης], Αθήνα 2005, 8ο, 64 σ.
293. Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, *Δέσποινα Θεμελή-Κατηφόρη (1931-1988), Τμητική εκδήλωση*, Αθήνα 3 Δεκεμβρίου 2004, Λευκάδα 25 Ιουνίου 2005 [Κείμενα: Δημήτριος Χ. Σκλαβενίτης, Χρήστος Λάζαρης, Ευαγγελία Σταύρακα, Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης, Άννα Ραμμού-Χασιάδη, Σπύρος Ασδραχάς, Όλγα Κατσιαρδή-Heiring, Χρήστος Λούκος, Κ. Θ. Φωτεινός, Κώστας Ν. Κατηφόρης], Αθήνα 2005, 8ο, 64 σ.
294. Γιάννης Κουμπουρλής, «Η μεθοδολογική συμβολή του Σπυρίδωνος Ζαμπελίου στην αναθεώρηση της εικόνας του βυζαντινού μεσαίωνα», Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, *Πρακτικά Θ' Συμποσίου, Ποίηση: Οδυσσεύς Ελύτης, Βιολογία: Βιολογία και βιοηθική, Ιστορία: Ιωάννης και Σπυρίδων Ζαμπελίοι*, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, Γιορτές Λόγου και Τέχνης, Λευκάδα 16-18 Ιουλίου 2004, Αθήνα 2005, σ. 164-189.
295. Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης, «Η Ιστορία και η Τοπική Ιστορία στις Γιορτές Λόγου και Τέχνης», Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, *Πρακτικά Ι' Συμποσίου, 50 χρόνια των Γιορτών Λόγου και Τέχνης*, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, 11-13 Αυγούστου 2005, Αθήνα 2006, σ. 67-79.

ΙΗ' ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ

296. Ιωάννης Ν. Σταματέλος, *Μυρολόγια Λευκάδος ανέκδοτα μετά γλωσσικών προλεγομένων*, Ζάκυνθος, τυπ. Επτάνησος, Χ. Σ. Χιώτης, 1876, 8ο μικρό, 24 σ.
297. Ιωάννης Ν. Σταματέλος, «Οι γάμοι των χωρικών της Λευκάδος», π. *Εστία 4* (1877) 701-702.
298. Ιωάννης Ν. Σταματέλος, «Συλλογή ανεκδότων ασμάτων της Λευκάδος», *Πλάτων 2* (1880) 400-484, 450-454, 484-488, 3 (1881) 27-31, 181-189. Βλ. και αρ. 25.
299. Ευστάθιος Γ. Πολίτης, «Ο Γάμος εν Λευκάδι», *Λαογραφία 1* (1909) 308-320.
300. Δημήτριος Σ. Λουκάτος, «Στο Μεγανήσι της Λευκάδος», εφ. *Το Βήμα*, 17 και 21.8.1958.
301. Δημήτριος Σ. Λουκάτος, «Λαογραφική αποστολή εις Μεγανήσι Λευκάδος», *Επετηρίς Λαογραφικού Αρχείου 11-12* (1958-59) 258-269.
302. Δημήτριος Σ. Λουκάτος, «Επτανήσιοι Λαογράφοι πριν από την Ένωση», *Νέα Εστία 76*, τχ. 899, Χριστούγεννα 1964. *Αφιέρωμα Επτάνησα*, σ. 200-203: Λευκάδα. 1. Ανδρέας Παπαδόπουλος-Βρετός (1800-1876). 2. Σπυρίδων Ζα-

- μπέλιος (1813-1881). 3. Γεώργιος Καββαδίας (1815-1880). 4. Ιωάννης Σταματέλλος (1822-1881). 5. Αριστοτέλης Βαλαωρίτης (1824-1879).
303. Πάνος Γ. Ροντογιάννης, «Τι φορούσαν Λευκαδίτες και Λευκαδίτισσες (Από τα τέλη του 17ου αιώνα ως τα μέσα του 20ού)», εφ. *Λευκαδίτικες Σελίδες*, φ. 48-50 (Λευκάδα, Μάιος-Ιούλ. 1965), φ. 51-52 (Αύγ.-Σεπτ. 1965).
304. Σπυρ. Δ. Περιστερίου, «Μουσική λαογραφική αποστολή εις επαρχίαν Βονίτσης και εις Λευκάδα 3-17 Ιουλίου 1966», *Επετηρίς Κέντρου Ερεΐνης Ελληνικής Λαογραφίας* 18-19 (1965-66) 344-365.
305. Τάκης Λ. Μαμαλούκας, *Λαογραφικά της Λευκάδας*, τ. Α' - Β', Αθήνα, ΟΔΕΒ, 1978, 8ο μικρό, 111, 129 σ.
306. Κ. Δ. Τσαγγαλάς, *Η ονοχομαντεία ως magia speculativa και οι παραλλαγές της στη Λευκάδα*, Γιάννενα 1984.
307. Πανταζής Κοντομίχης, *Δημοτικά τραγούδια της Λευκάδας*, Αθήνα, εκδ. Γρηγόρη, 1985, 8ο μικρό, 282 σ.
308. Πανταζής Κοντομίχης, *Τα γεωργικά της Λευκάδας*, Αθήνα, εκδ. Γρηγόρη, 1986, 8ο μικρό, 245 σ.
309. Κ. Δ. Τσαγγαλάς, Μαντικές και μαγικές – πνευματιστικές πράξεις στη Λευκάδα», *Δωδώνη* 16 (1987) 65-91 [= *Πρακτικά Ε' Διεθνούς Πανιόνιου Συνεδρίου (1986)*, τ. Δ', Αργοστόλι 1991, σ. 445-469].
310. Πανταζής Κοντομίχης, *Η λαϊκή ιατρική στη Λευκάδα*, Αθήνα, εκδ. Γρηγόρη, 1988, 8ο μικρό, 311 σ.
311. Πανταζής Κοντομίχης, *Η λευκαδίτικη λαϊκή φορεσιά από τον 17ο αιώνα ως τα μέσα του 20ού αιώνα*, Αθήνα, εκδ. ΕΟΜΜΕΧ, 1989, 4ο, 173 σ.
312. Πανταζής Κοντομίχης, *Το νοικοκυριό του χωριάτικου σπιτιού στη Λευκάδα. Έπιπλα και σκεύη, εργαλεία και σύνεργα, τροφές και ποτά*, Αθήνα, εκδ. Γρηγόρη, 1990, 8ο μικρό, 367 σ.
313. Σπύρος Βρεττός, *Οι λαϊκοί ποιητές της Λευκάδας (1900-1985) ως κοινωνικό φαινόμενο*, Αθήνα, εκδ. Καστανιώτη, 1991, 8ο μικρό, 355 σ.
314. Κώστας Πάλμος, *Μεγανησιώτικα*, Αθήνα, εκδ. Αγράμπελη, 1992, 8ο, 127 σ.
315. Γρηγόρης Μικρώνης, «Λευκάδα: Προσέγγιση στους λαϊκούς χορούς της», π. *Νήρικος*, τχ. 14 (Πάτρα, Απρ.-Ιούν. 1993) 35-37.
316. Ναπολέων Περικλέους Δουβίτσας, *Η καρσάνικη βελονιά. Ιστορία, τεχνική, είδη κεντημάτων, υλικά*, Πνευματικό Κέντρο Κοινότητας Καρυάς, Αθήνα 1995, 8ο μικρό, τετράγωνο, 47 σ.
317. Πανταζής Κοντομίχης, *Λαογραφικά σύμμεικτα Λευκάδας. Ήθη και έθιμα – μεγάλες γιορτές – ο κύκλος της ζωής – παραδόσεις, παραμύθια, προλήψεις και δεισιδαιμονίες*, Αθήνα, εκδ. Γρηγόρη, 1995, 8ο μικρό, 621 σ.
318. Δημόσια Βιβλιοθήκη Λευκάδας, *Πανταζής Κοντομίχης. Πενηντάχρονα πνευματικής πορείας. Αναγραφή των Δημοσιευμάτων του και η ομιλία του Τ. Ε. Σκλαβενίτη στην τιμητική εκδήλωση της Ελληνικής Λαογραφικής Εταιρείας*, Επιμέλεια Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης, Λευκάδα 1996, 8ο, 24 σ.
319. *Τμητικό αφιέρωμα στον Πανταζή Κοντομίχη. Πενήντα χρόνια πνευματικής*

- έρευνας και δημιουργίας [Μεταξύ άλλων κειμένων: Μηνάς Αλ. Αλεξιάδης, «Ο Πανταζής Κοντομίχης και η προσφορά του στον λαϊκό πολιτισμό της Λευκάδας», Κ. Θ. Φωτεινός, «Ο Πανταζής Κοντομίχης ως εκπαιδευτικός και φιλόλογος», Αθήνα, Μουσικοφιλολογικός Όμιλος Λευκάδας «Ορφέας», 1997, 8ο, 44 σ.
320. Ιωάννα Β. Μεταξά, *Ήθη και έθιμα και αναμνήσεις από το χωριό μου Πόρος Λευκάδας* [Αθήνα, μηχανογραφημένο], 1997, 4ο, 85 σ.
321. Νίκος Θ. Βλάχος, *Το χωριό μας Εξάνθεια Λευκάδας. Ιστορία και θρύλοι*, Αθήνα, Ένωση Εξανθειτών Λευκάδας, 1998, 8ο μικρό, 47 σ.
322. Πανταζής Κοντομίχης, *Ο λευκαδίτικος γάμος*, Αθήνα, εκδ. Γρηγόρη, 1999, 8ο μικρό, 215 σ.
323. Πανταζής Κοντομίχης, *Ο λαογράφος, ο εκπαιδευτικός, ο λόγιος. Τιμητική εκδήλωση από τον Σύλλογο Λευκαδίων Πάτρας*, Πάτρα, Κυριακή 16 Μαΐου 1999, π. Νήρικος, παράρτημα τχ. 38 (Απρ.-Ιούν. 1999) 24 σ. [Μεταξύ άλλων, εισηγήσεις Κωνσταντίνα Μπάδα (σ. 10-15) και Κώστας Φωτεινός (σ. 16-19)].
324. Ελευθερία Πολίτη-Μελά, *Κοντάρινα Λευκάδας, άλλοτε και τώρα*, Αθήνα, Έκδοση Δήμου Απολλωνίων Λευκάδας, 2000, 8ο, 205 σ.
325. Χρίστος Γ. Ροντογιάννης, *Λαογραφικά στοιχεία των Τσουκαλάδων*, Αθήνα 2001, 8ο, 111 σ.
326. Τούλα Σκληρού, *Λευκαδίτικη κουζίνα. Τα ζορέξα της Νόνας, τα μαγεριά της Βαβάς*, Λευκάδα 2001, 8ο, 120 σ.
327. Πανταζής Κοντομίχης, *Παροιμίες από τη Λευκάδα*, Αθήνα, εκδ. Γρηγόρη, 2002, 8ο μικρό, 310 σ.
328. Κωνσταντίνα Μπάδα, «Η μνήμη του τόπου. Τα προβιομηχανικά ελαιοτριβεία στην Κατούνα Λευκάδας», Κέντρο Ερεύνης Ελληνικής Λαογραφίας Ακαδημίας Αθηνών, *Πρακτικά Συμποσίου: Η Ελιά και το λάδι στο χώρο και τον χρόνο*, Πρέβεζα 24-26 Νοεμβρίου 2000, Αθήνα 2003, σ. 275-289.
329. Σπ. Ι. Ασδραχάς, «Πανταζής Κοντομίχης (1924-2005)», *Τα Ιστορικά*, τχ. 42 (2005) 250-252.
330. Μιλτιάδης Δ. Κακλαμάνης, *Εγκλουβή. Λαογραφικά, κοινωνικά, εκπαιδευτικά και ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των κατοίκων της*, Επιμέλεια κειμένων Φαίδων Μ. Κακλαμάνης – Βιβέτ Τσαρλαμπά-Κακλαμάνη, Αθήνα, εκδ. Γρηγόρη, 2005, 8ο, 346 σ.
331. Πανταζής Κοντομίχης (1924-2005). *Ο εκπαιδευτικός, ο λόγιος, ο λαογράφος*, Πάτρα, Σύλλογος Λευκαδίων Πάτρας «Η Φανερωμένη», 2005, 8ο, 62 σ.
332. Ελεωνόρα Φιώρου, *Εγκλουβή Λευκάδας: Ένα χωριό, μια ιστορία. Γυναίκες-ήρειες της γης, η γιορτή της φακής και οι βόλτοι*, Αθήνα 2006, 8ο τετράγωνο, 255 σ.

ΙΘ΄ ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΕΣ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΝΟΟΤΡΟΠΙΕΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΕΣ

333. Σπύρος Φίλιππας-Πανάγος, *Λευκαδίτικο γέλιο* [Πρόλογος στην α΄ έκδοση Γερ. Γρηγόρης. Πρόλογος στη β΄ έκδοση Γιώργος Φίλιππας-Πανάγος, Τέλης Χαραμόγλης, Γ. Ι. Λογοθέτης], Αθήνα 1969, 21990, 8ο μικρό, 219 σ.
334. Νίκος Ράπτης, «Μερικά χαρακτηριστικά δείγματα ποιότητας ζωής στο χωριό Άνω Εξάνθεια κατά την περίοδο του Μεσοπολέμου», *Δελτίο Επικοινωνίας Συλλόγου Λευκαδίων Ηλιούπολης*, τχ. 4 (Σεπτ.-Οκτ. 1983) – τχ. 8 (Απρ.-Μάης 1984).
335. Πέτρος Μ. Γρηγόρης, «Ο γύρος του νησιού από λευκαδίτες φοιτητές το 1927» [Ξενοφών Γρηγόρης, Χριστόφορος Λάζαρης, Χρυσόστομος Κάτσενος, Πέτρος Μ. Γρηγόρης, Γεράσιμος Δ. Γρηγόρης, Χριστογιάννης Κούρτης, Μιχάλης Φίλιππας], εφ. *Ηχώ της Λευκάδας*, φ. 38/153 (Ιούν. 1987), φ. 39/154 (Ιούλ.-Αύγ. 1987).
336. Γιάννης Αθηνιώτης, *Οδοιπορικό Λευκάδος*, Λευκάδα 1989, 8ο, 448 σ.
337. Σύλλογος Αγιομαυριτών, εφ. *Σπαβέντο*, φ. 1 (Λευκάδα, Νοέμ. 1991) – φ. 18 (Οκτ. 1994). Β΄ περίοδος φ. 1 (Ιούλ. 1996). [«Όλες οι μορφές, τα γνωρίσματα του επτανησιακού πολιτισμού χάνονται... γι' αυτό συγκροτήσαμε το Σύλλογό μας... το μόνο κόμμα του οποίου είμαστε οπαδοί είναι το κόμμα της Αγιομαύρας»].
338. Τάκης Λ. Μαμαλούκας, *Λευκαδίτικα ενθυμογραφήματα. Εβδομήντα ένα χρονογραφήματα με φάρσες, ανέκδοτα, τύπους*, έκδοση εφημερίδας *Λευκάς*, 1992, 8ο μικρό, 255 σ.
339. Παναγιώτης Ματαφιάς (Νότης Μπρανέλος), *Απ' τον Αη-Μηνά ίσαμε τον Πόντε*, Αθήνα 1992, 8ο μικρό, 95 σ.
340. Roger Just, «Στους πλουσιότερους άνδρες, νεότερες γυναίκες. Η περίπτωση του Μεγανησιού στο Ιόνιο», *Οικογένεια και περιουσία στην Ελλάδα και την Κύπρο*, Επιμέλεια ύλης Colette Riault, επιμέλεια ελληνικής έκδοσης Μαρίνα Μαροπούλου, μετάφραση Μαρίνα Μαροπούλου – Λήδα Ιστικοπούλου, Αθήνα, εκδ. Εστία, 1994, σ. 188-209.
341. Γ. Π. Σαββίδης, «Οι μυστικοί δεσμοί μου με τη Λευκάδα [Ομιλία κατά την τελετή ανακήρυξής του, 10 Ιουνίου 1995, σε επίτιμο δημότη της Λευκάδας]» εφ. *Ηχώ της Λευκάδας*, φ. 81 (Αθήνα, Μάης-Ιούν. 1995).
342. Λίντα Παπαγαλάνη-Καλαφάτη, «“Στο θρόισμα των ελαιώνων...” Μια προσέγγιση στην Ανθρωπολογία του χώρου [Άγιος Πέτρος Λευκάδας]», Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, *Πρακτικά Δ΄ Συνεδρίου Επτανησιακού Πολιτισμού (Λευκάδα, 8-12 Σεπτεμβρίου 1993)*, Από την τοπική ιστορία στη συνολική: το παράδειγμα της Λευκάδας, Αθήνα 1996, σ. 417-430.
343. Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, *Πρακτικά Α΄ Συμποσίου. Τοπική παράδοση και πολιτισμικός τουρισμός*, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, Γιορτές Λόγου και Τέχνης, Λευκάδα 9-11 Αυγούστου 1996, Αθήνα 1997, 8ο, 220 σ.

- [Κείμενα: Χρίστος Σολδάτος, Σπύρος Κ. Κατωπόδης, Κώστας Ν. Κατηφόρης, Άγγελος Ν. Χόρτης, Λίντα Παπαγαλάνη-Καλαφάτη, Ναπολέον Δουβίτσας, Πανταζής Κοντομίχης, Δήμος Μαλακάσης, Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης, Κώστας Θ. Φωτεινός, Σπύρος Α. Βρεττός, Δημήτριος Χ. Σκλαβενίτης].
344. Παρασκευή Κοψιδά-Βρεττού, *Το έγκλημα και οι κοινωνικοί του προσδιορισμοί. Λευκάδα 1900-1940*, Αθήνα – Κομοτηνή, εκδ. Σάκουλα, 1998, 8ο, 533 σ.
345. Μαρία Θανοπούλου, *Η προφορική μνήμη του Πολέμου. Διερεύνηση της συλλογικής μνήμης του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου στους επιζώντες ενός χωριού της Λευκάδας*, Μετάφραση Σοφία Θανοπούλου, Αθήνα, Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, 2000, 8ο, 448 σ.
346. Σπύρος Αθ. Σκλαβενίτης, *Συλλεκτικό Κατωχώρι* [Θεματικά Ημερολόγια τοίχου-αφιερώματα, με κείμενα και υπομνηματισμένες φωτογραφίες. Έτος 2000: Το καφενείο. 2001: Οι υπέργηροι. 2002: Οι Κοινότητες. 2003: Δημοτικό Σχολείο. 2004: 1η εν Αμερική Μετανάστευσις 1900-1920. 2005: Στρατιωτική ιστορία. 2006: Γάμος].
347. Σπύρος Βρεττός, «Αστικά – αγροτικά ήθη: Από τη σύγκρουση στη σύνθεση», Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, *Πρακτικά Ε΄ Συμποσίου, Σταθμοί στην πορεία της Λευκάδας τον 20ό αιώνα*, Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, Γιορτές Λόγου και Τέχνης, Λευκάδα 3-5 Αυγούστου 2000, Αθήνα 2001, σ. 65-74.
348. Παρασκευή Κοψιδά-Βρεττού, «Αστικά και αγροτικά ήθη: Η ιδεολογία της εγκληματικής συμπεριφοράς. Από τη σύγκρουση στη σύνθεση», *Πρακτικά Ε΄ Συμποσίου, Σταθμοί στην πορεία της Λευκάδας τον 20ό αιώνα*, Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, Γιορτές Λόγου και Τέχνης, Λευκάδα 3-5 Αυγούστου 2000, Αθήνα 2001, σ. 75-94.
349. Βούλης Βρεττός [1931-2001] (*Εις Μνήμην*) [Επιμέλεια Χαρά Παπαδάτου-Γιαννοπούλου], Πάτρα, Σύλλογος Λευκαδίων Πάτρας, 2003, 8ο, 104 σ. [Αναδημοσίευση έμμετρων σατιρικών κειμένων και μελετημάτων του].
350. Παρασκευή Κοψιδά-Βρεττού, «Παιχνίδι – ψυχαγωγία, παιδικότητα και ενηλικότητα. Λεκτικά – τελεστικά “συμβάντα” βίας και ανταγωνισμού στην παραδοσιακή κοινωνία [Σχέδια Ανδρέα Λάζαρη]», *Επετηρίς Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών* 9 (2003) 173-224.
351. Αλέξανδρος Σακελλαριάδης, *Αναμνήσεις από την παραμονή μου στη Λευκάδα 1956-1961*, Αθήνα, εκδ. Ατραπός, 2003, 8ο μικρό, 109 σ.
352. Κώστας Σαρδελής, «Όνειρα στη Λευκάδα», εφ. *Ηχώ της Λευκάδας*, φ. 128 (Αθήνα, Μάρτ.-Απρ. 2003).
353. Δημήτρης Σολδάτος, «Η κόρη του Καλόγερου» [Ερευνα και συνεντεύξεις για την αυτοκτονία του Δημήτρη Δ. Κατωπόδη και της Ελένης Π. Κατωπόδη (Πόρος Λευκάδας 26.5.1934) και δημοσίευση τμήματος του στιχουργήματος του λαϊκού ποιητή Μήτσου Κακονά-Κανέλου (Κατωχώρι 1900-1980) για το γεγονός], π. *Νέα Λευκάδα*, τχ. 2 (Καλοκαίρι 2003) 64-70.

354. Γεώργιος Ν. Κρητικός, *Η ζωή μου. Παιδικά και εφηβικά χρόνια στη Λευκάδα. Αληθινές ιστορίες, γεμάτες χιούμορ, πόνο και ιστορικά γεγονότα από την καθημερινή ζωή στο Καλαμίτσι και μετέπειτα στη Λευκάδα* [Λευκάδα 2004], 8ο μικρό, 109 σ. Του ίδιου, *Επαγγέλματα στη Λευκάδα από το 1950... Με αναλυτική περιγραφή, φωτογραφίες και μικρές ιστορίες*, Λευκάδα 2006, 8ο μικρό, 146 σ.
355. Ιωάννης Σπυρίδωνος Φλογαΐτης, *Λαογραφικά*, Λευκάδα, Δήμος Απολλωνίων, 2004, 8ο μικρό, 171 σ.
356. Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκαδίων, *Φίλε μου κοιμώμαρε Νίκο! Ανασκάπτοντας τη λαϊκή ποιητική της καρδιάς (Γουλιέλμος Δαίρπφελντ και οικογένεια Στεριώτη)*, Εισαγωγή – φιλολογική επιμέλεια – επιμέλεια ύλης Δρ. Παρασκευή Κοψιδά-Βρεττού, Αθήνα 2006, 8ο, 25 σ. [Κείμενα: Τηλέμαχος Ν. Στεριώτης, Δημήτριος Ν. Στεριώτης, φωτοτυπίες επιστολών Helmut Quach και Wilhelm Dörpfeld στον Νίκο Στεριώτη, φωτογραφίες].
357. Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκαδίων, Νίτσα Παπαδάκη-Σταύρακα, *Γουλιέλμος Δαίρπφελντ*, Εισαγωγή – σημειώσεις – επιμέλεια Δρ. Παρασκευή Κοψιδά-Βρεττού, Αθήνα, 2006, 8ο, 25 σ.
358. Νίκος Κατωπόδης-Πανοθάμος, «*Έτη φωτός*». *Φωτογραφικό λεύκωμα*, Καλλιτεχνική επιμέλεια Γιάννης Βλάχος-Φαλκόνης, Ιδέα – οργάνωση παραγωγής Μαρία Ρούσσου, Αθήνα, Δημόσια Βιβλιοθήκη Λευκάδας, 2005, 8ο, τετράγωνο, 167 σ.
359. Παρασκευή Κοψιδά-Βρεττού, «Το “ηχηρό” πορτρέτο της “λευκαδίτικης τρέλας”. Κώδικες μιας δημιουργικής ανθρωπολογίας», *Επετηρίς Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών* 10 (2004-2005) 207-232.
360. Παρασκευή Κοψιδά-Βρεττού, «Λαογραφικά των Γιορτών Λόγου και Τέχνης. Folk-lore και Folklorismus: Προφανή και λαϊκά απρόβλεπτα», *Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, Πρακτικά I Συμποσίου, 50 χρόνια των Γιορτών Λόγου και Τέχνης*, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, 11-13 Αυγούστου 2005, Αθήνα 2006, σ. 169-190.
361. Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκαδίων, Γιορτές Λόγου και Τέχνης στη Λευκάδα 2006, *Κατάλογος εκθέσεως φωτογραφιών από το ανασκαφικό έργο και τα ταξίδια του W. Dörpfeld* [Κείμενα για τον Dörpfeld: Klaus Goebel και Michael Krumme. Επιμέλεια έκθεσης Michael Krumme, φωτογραφίες Γερμανικού Αρχαιολογικού Ινστιτούτου αρ. 1-43 (οι αρ. 19-43 εικονίζουν Λευκάδα). Ελληνικά, γερμανικά, αγγλικά. Επιμέλεια καταλόγου Χαρά Παπαδάτου-Γιαννοπούλου], Αθήνα 2006, 8ο τετράγωνο, 72 σ.
362. Δημήτρης Σ. Τσερές, «Όψεις του γενικού και του τοπικού στο πεδίο της Λευκαδικής Λογισούνης: Η περίπτωση του Δήμου Μαλακάση. Πίνακες και επεξεργασμένα στοιχεία από την αρθρογραφία του στον Λευκαδίτικο Τύπο (1955-1997)» [Αναγραφή 242 δημοσιευμάτων στον Τύπο και 11 αυτοτελών δημοσιευμάτων-ανακοινώσεων σε συνέδρια και δημοσιεύσεων σε περιοδικά: λαογραφία (αστική) ιστορία – πολιτισμός – νοοτροπίες και συμπεριφορές των κατοίκων της πόλης της Λευκάδας], Εταιρεία Λευκαδικών

- Μελετών, *Δήμος Μαλακάσης 1923-1997, Τιμητική εκδήλωση*, Αθήνα 10 Δεκεμβρίου 2005, Αθήνα 2006, σ. 19-104.
363. «Όταν υπήρχε το χαμόγελο» [Λεύκωμα φωτογραφιών Fritz Berger (Ρίκος) 1962-1972], Λευκάδα, Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ν. Λευκάδας, χ.χ. [δύο εκδόσεις], 4ο πλάγιο, 136 σ. – Νέα έκδοση: Fritz Berger, *Λευκάδα, ένα ταξίδι στο χρόνο*. Προλογίζει η Λίντα Παπαγαλάνη, Αθήνα, εκδ. Φαγκότο, 2006, 8ο μικρό (ελληνικά και αγγλικά) 107 σ.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΚΥΡΙΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ

- Άγιον Όρος 238, 245
 Αθηνιώτης Γιάννης 204, 336
 Ακαρνανία 12, 23, 304
 Αλβανίτης Αριστομένης Κ. 94, 232
 Αλεξιάδης Μηνάς Αλ. 319
 Αλιβιζάτος Νίκος Κ. 15
 Ανδρειωμένος Γιώργος 195, 227
 Άνθης Στέφανος 204
 Αντωνάκου Ντιάνα 131
 Αρβανίτης Σπύρος Β. 242
 Αργυρού Κυριακούλα 141
 Αργυρού-Δρακονταειδή Φρόσω 98
Αρχαιολογικό Μουσείο Λευκάδας 57, 60
Αρχειοφυλακείο – Ιστορικό Αρχείο – Αρχεία 41-51
 Ασδραχάς Σπύρος Ι. 11, 16, 43, 52, 59, 266, 279, 282, 285, 286, 293, 329
 Ασπρογέρακας Λουκάς 136
- Β. 165
 Βαγενάς Νώντας 50
 Βαλαωρίτη Αικατερίνη Ι. 267
 Βαλαωρίτη-Καραπαναγιώτη Ελένη 204
 Βαλαωρίτης Αριστοτέλης 2, 5, 7, 9, 148, 149, 160, 166-168, 170, 191, 203, 224, 260, 302
 Βαλαωρίτης Ιωάννης Α. 2, 256, 258
 Βαλαωρίτης Νάνος 199, 201, 210, 216
 Βαρδούκας Ιωάννης 229
 Βελουδής Γιώργος 244
 Berger Fritz (Ρίκος) 363
 Βεργίνης Ηλίας 5, 84, 87
 Βερροιώτης Ευστάθιος 22, 184
 Βερυκίου-Μπαλντά Αργυρώ 124, 125
Βιβλιοθήκες: βλ. *Δημόσια Χαραμόγλειος*
 Βλαντής Ανδρέας Σ. 148, 149
 Βλαντής Σπυρίδων Α. 5, 270
 Βλασσόπουλος Ευάγγελος 55, 212, 282
- Βλάχος Νίκος Θ. 204, 321
 Βλάχος Τάκης 106
 Βλάχος-Φαλκόνης Γιάννης 358
 Βογιατζόγλου Αθηνά 210
 Βόνιτσα Ακαρνανίας 304
 Βονιτσάνος Βασίλειος 78
 Βότσης Γιώργος 82
 Βουκελάτος Γιάννης Π. 26, 38, 44, 45, 108, 123, 175, 182, 184, 187, 204, 246
 Βράιλας-Αρμένης Πέτρος 262
 Βρεττός Βούλης-Θρασύβουλος 37, 39, 95, 349
 Βρεττός Λάμπρος Σ. 55, 194, 252, 282
 Βρεττός Σπύρος Α. 20, 55, 117, 183, 282, 313, 343, 347
 Βρυώνης Πέτρος 63
- Γ., Α. 149
 Γαζής Αναστάσιος 199
 Γαζής Ηλίας 32
 Γεωργάκης Ευάγγελος 282
 Γιαταγάνας Ξ. 167
 Γιατρομανωλάκης Γιώργος 199
Γιορτές Λόγου και Τέχνης 14, 123-131
 Γκιόκα Νίκη 100
 Γκόβας Θανάσης 255
 Goebel Klaus 361
 Guéze Raouf 46
 Γκρέκου Αγορή 210
 Γλένης Νίκος 78
 Γληγόρης Γεράσιμος Γ. 211
 Γληγόρης Γεώργιος 131
 Γλυκοφρύδη-Λεοντίνη Αθανασία 262, 265
 Γολέμης Δημήτριος Π. 92, 93, 152, 155, 189, 222
 Γουναρίδης Πάρης 15
 Γουριώτης Ηλίας 5, 85

- Γράφας Βασίλης 125
 Γράφας Γιάννης 101
 Γρηγόρης Βαγγέλης Γ. 211
 Γρηγόρης Γεράσιμος Δ. 5, 37, 66, 82,
 158, 162, 171, 175, 179, 180, 193, 194,
 198, 204, 211, 215, 260, 269, 333, 335
 Γρηγόρης Ξενοφών Σ. 231, 335
 Γρηγόρης Πέτρος Μ. 65, 335
 Γρηγόρης Πέτρος Δ. 180
Γυμνάσιο Λευκάδας 66, 76, 81, 282
- Δαίρπεφελδ Γουλιέλμος (Dörpfeld
 Wilhelm) 233, 239, 242, 356, 357, 361
 Δάλλας Γιάννης 210
 Λεβάρης Διονύσιος 5
 Δε-Βιάζης Σπυρίδων 229, 231
 Δελλαπόρτας Κώστας 282
 Δετζώρτζη Μαρία Π. 267
 Δετζώρτζη Ουρανία Π. 267
 Δετζώρτζης Πάνος 267
 Δευτεραίος Γιώργος 91
 Δευτεραίος Ευστάθιος 71
Δήμος Απολλωνίων 324, 355
Δημόσια Βιβλιοθήκη 32, 53, 54, 56, 58, 209,
 282, 318, 358
 Δίπλα-Μαλάμου Κλεαρέτη 5, 196, 204,
 218, 219, 260, 265
 Dörpfeld· βλ. Δαίρπεφελδ
 Δουβίτσας Ναπολέον Π. 316, 343
 Δραγούμης Μάρκος Φ. 109, 199, 224
 Δρακονταειδής Γεράσιμος 8
 Δροσίνης Γεώργιος 2
- Εγκλουβή 330, 332
Ελληνικό Σχολείο Λευκάδας 76, 81
Ένωση Αγιοπετριντών Αττικής 98
 Εξάνθεια 321
Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών 20, 21, 52,
 76, 100, 131, 176, 199, 210, 211, 212,
 244, 257, 261, 265, 266, 268, 285, 290,
 293, 294, 343
Εταιρεία Φίλων Νίκου Σβορώνου 289
Εφημερίδα Καθημερινή – Επτά Ημέρες 38
- Ζάκυνθος 263
 Ζαμπέλης Γεράσιμος, π. 245
- Ζαμπέλης Ιωάννης 22
 Ζαμπέλιος Ιωάννης 5, 121, 231
 Ζαμπέλιος Σπυρίδων 5, 203, 260, 276, 288,
 290, 302
 Ζάχος Κωνσταντίνος Α. 57
 Ζερβός Γεράσιμος 230
Ζήνων Φυσιολατρικός Σύλλογος Πειραιώς
 37
- Θανοπούλου Μαρία 345
 Θεμελή-Κατηφόρη Δέσποινα 293
 Θεμελής Θόδωρος 5
 Θερμός Βασίλης 127, 131
 Θερμός Θεόδωρος Β. 75
- Ιστοκοπούλου Λήδα 340
- Just Roger 340
- Καββαδάς Παναγιώτης Χ. 125
 Καββαδάς Σπυρίδων Ιωάν. 235
 Καββαδίας Γεώργιος 302
 Καββαδίας Ιωάννης 64
 Καββαδίας Ιωάννης Σαράντη 149, 229, 241
 Κακιούσης Σπύρος 72
 Κακλαμάνης Μιλτιάδης Δ. 330
 Κακλαμάνης Σωκράτης Ι. 55, 125, 292
 Κακλαμάνης Φαίδων Μ. 330
 Κακναβάτος Έκτωρ 199
 Κακονάς-Κανέλος Μήτσος 353
 Καλαμίτσι 354
 Κάλαμος 23
 Καλαφάτης Θανάσης 20, 37, 38, 50, 114,
 125, 131, 204, 247, 258
 Καλκάνης Άγγελος 148
 Καλούδη Ζίνα 139
 Καμαρέτα-Πίσση Αικατερίνη 20, 259, 261
 Καποδίστριας Παναγιώτης, π. 263
 Καραντώνης Ανδρέας 37
 Καρίνταβας Σπυρίδων Ι. 229
 Καρούσος Τζαβαλάς 116, 118
 Καρούσου Δέσπω 118, 122, 131
 Καρυά 78, 316
 Καρύκης Δημοσθένης 149
 Καστός 23
 Κατηφόρη Ναταλία Ν. 200, 218, 265

- Κατηφόρη Ράνια Ν. 212
 Κατηφόρης Γιώργος Ν. 212
 Κατηφόρης Κώστας Ν. 20, 285, 293, 343
 Κατηφόρης Νίκος Γ. 5, 198, 200, 204, 212, 260
 Κατηφόρης Νίκος Κ. (θ.δ.) 5, 20, 58, 77, 82, 111, 119, 126, 128, 152, 204, 211, 220, 257, 265, 267
 Κατούνα 328
 Κάτσενος Χρυσόστομος 335
 Κατσής Κώστας 137
 Κατσιαρδή-Heiring Όλγα 293
 Κατωπόδη Ελένη Π. 353
 Κατωπόδης Αριστείδης 58
 Κατωπόδης-Πανοθώμος Νίκος 358
 Κατωπόδης Σπύρος Κ. 343
 Κατωχώρι Λευκάδας 346, 353
 Καψωμένος Ερατοσθένης 210
 Κόγκας Αποστόλης 5
 Κόκλα Γιάννα 101
 Κομνηνός Παναγιώτης 228
 Κονιδάρης Επαμεινώνδας 133
 Κονιδάρης Διονύσιος 106
 Κοντογιώργης Πάνος 64
 Κοντομίχης Πανταζής 25, 26, 34, 37, 40, 41, 74, 80, 97, 115, 156, 159, 172, 181, 204, 274, 275, 307, 308, 310-312, 317-319, 322, 323, 327, 329, 331, 343
 Κοντομίχης Τάσος Π. 33, 248
 Κορακάκη Μαριέλλα 261
 Κορδελλίδης Δημοσθένης Αλ. 82
 Κουμπουρλής Γιάννης 290, 294
 Κουνιάκης Δημοσθένης Α. 65, 66, 76, 82, 163
 Κουνιάκης Πάνος Θ. 3, 4
 Κούρτης Γεώργιος 82
 Κούρτης Χριστογιάννης 335
 Κοψιδά Άννα 20
 Κοψιδά-Βρεττού Παρασκευή 20, 130, 131, 183, 197, 213, 222, 233, 282, 344, 348, 350, 356, 357, 359, 360
 Κρεκούκιας Δημήτριος Α. 28
 Κρητικός Γεώργιος Ν. 354
 Krumme Michael 361
 Κτενάς Γιώργος 74
 Κτενάς Χριστόφορος, αρχιμανδρίτης 238
 Κύθηρα 234
 Κομηλιό 26
 Κωνσταντουλάκη-Χάντζου Ιωάννα 199
 Λαζαράτα 82, [345]
 Λάζαρης Ανδρέας 350
 Λάζαρης Απόστολος 82
 Λάζαρης Φίλιππος Π. 178
 Λάζαρης Χρήστος 293
 Λάζαρης Χριστόφορος Γ. 29, 37, 164, 335
 Λευκάδιος (ζωγράφος Απόστολος Χαμοσφικίδης) 136
 Λευκόκοιλος Σπυρίδων 141
 Levesque Robert 153
 Λιβιτσάνου-Υδραίου Βάσια 196
 Λογοθέτης Γιώργος 55
 Λογοθέτης Γ. Ι. 333
 Λουκάκης Θεόδωρος 257
 Λούκος Χρήστος 293
 Λυκούργου Νίκη 9
 Μαγουλάς Γεώργιος Γ. 30
 Μακράκης Απόστολος 251
 Μαλακάση-Παληογιάννη Λίνα 197
 Μαλακάσης Δήμος 37, 42, 48, 105, 132, 135, 142, 266, 343, 362
 Μαλακάσης Κώστας 266
 Μαμαλούκας Λάκης Τ. 37, 189, 204, 214, 221, 228
 Μαμαλούκας Τάκης Α. 5, 151, 152, 305, 338
 Μαμαλούκας-Φραγκούλης Βασίλειος 257
 Μανούδης Αναστάσιος 67-69, 76, 77
 Μαραγγός Γ. Χ. 26
 Μαραγκού Σμύρνη Φ. 90
 Μαργέλης Απόστολος 8, 255, 282
 Μαροπούλου Μαρίνα 340
 Ματαφιάς Παναγιώτης (Νότης Μπρανέλος) 339· βλ. και Σκάρος Άνθης
 Μαυρουδής Σπύρος 267
 Μαχαιράς Κωνσταντίνος Γ. 104, 269, 270, 292
 Μεγανήσι 31, [299], 300, 301, 314
 Μεταξά Ιωάννα Β. 320
 Μητσάκης Καρ. Χ. 206
 Μικρώνης Γρηγόρης 315

- Μιχελή Έφη Π. 236
 Μούλιας Χρίστος 255
Μουσείο Αντικειμένων Μεταβυζαντινής Εκκλησιαστικής Τέχνης 53
 Μουσείο Αρχαιολογικό· βλ. *Αρχαιολογικό Μουσείο*
 Μουστοξύδης [Μαυροειδής] Θεοδόσιος 236, 237, 265, 267
 Μουστοξύδης Μιχαήλ Α. 267
 Μουτζάλη Αφέντρα Γ. 23
 Μπάδα Κωνσταντίνα 323, 328
 Μπαμπινιώτης Γεώργιος 261
 Μπαρσάκη-Γλένη Κατερίνα 38, 60
 Μπαρλάς Τάκης 37
 Μπουρναζάκης Κώστας 223, 226
- Νικόδημος Πάνος 76
 Νικόπουλος Νάσος 171
 Νιρβάνας Παύλος 195
 Ντούζουγλη Αγγέλικα Σ. 60
 Νυδρί 199, [356]
- Ξενόπουλος Γρηγόριος 195
- Ορφείς Μουσικοφιλολογικός Όμιλος* 5, 36, 105, 108, 245, 319
- Παγουλάτος Ανδρέας 199
 Πάλαιρος (Ζαβέρδα) Ακαρνανίας 12
 Παλαμάς Κωστής 195
 Πάλμος Κώστας 31, 314
Πάνθεον κινηματοθέατρο 120
 Παπαγαλάνη Λίντα 20, 283, 342, 343, 363
 Παπαγεωργίου Στέφανος 274
 Παπαδάκη Λία 210
 Παπαδάκη-Σταύρακα Νίτσα 76, 357
 Παπαδάτος Γιάννης 70, 76
 Παπαδάτος Σταύρος Ι. 238
 Παπαδάτου-Γιαννοπούλου Χαρά 37, 38, 70, 129, 147, 282, 361
 Παπαδόπουλος-Βρετός Ανδρέας 302
 Παρίσης Γεώργιος Γ. 41-45
 Πάτρα 103, 255, 282, 323, 349
 Περάνθης Μιχάλης 37
 Περδικάρης Γεράσιμος Φιλ. 109, 190
 Περδικάρης Θανάσης 120
 Περδικάρης Παναγιώτης 120
- Περδικάρης Χαράλαμπος Φ. 68, 70, 75, 76
 Περιστερήs Σπυρ. Δ. 304
 Πεσμαζόγλου Στέφανος 15
 Πετριτσόπουλος Δημήτριος 270
 Piaux Colette 340
 Πιομπίνος Φοίβος Ι. 38, 140
Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας 9, 52, 127, 130, 139, 204, 207, 213, 233, 289, 356, 357, 361
Πνευματικό Κέντρο Ι. Ναού Ευαγγελιστρίας 22, 245
 Πολίτη-Μελά Ελευθερία 321
 Πολίτης Ευστάθιος Γ. 299
 Πολίτης Νίκος Ε. 254, 255, 264
 Πόρος Λευκάδας 320, 353
 Πρέβεζα 12
 Πρόκος Αντώνης 193
 Πρωτοψάλτης Ε. Γ. 160
 Πυλαρινός Θεοδόσης 131, 205, 215, 225
- Quach Helmut 356
- Ραμμού-Χαψιάδη Άννα 293
 Ράπτης Νίκος Θ. 37, 71, 321, 334
 Ρηγόπουλος Γιάννης 210
 Ρίτσος Γιάννης 176
 Ροντογιάννης Γεώργιος Πάνου 79
 Ροντογιάννης Γεώργιος Π. 20, 79, 83, 87, 88, 287
 Ροντογιάννης Πάνος Γ. 6, 10, 13, 36-38, 53, 64, 70, 86, 134, 154, 176, 177, 179, 188, 204, 232, 234, 235, 241, 260, 270, 275, 277, 278, 280-282, 284, 285, 287, 303
 Ροντογιάννης Χρίστος Γ. 101, 282, 325
 Rotolo Vincenzo 171
 Ρούσσου Μαρία 54, 56, 58, 209, 319
 Ρούσσου Τένια 191
- Σαββίδης Γιώργος Π. 7, 9, 170, 176, 341
 Σάθας Κωνσταντίνος 170
 Σακελλαριάδης Αλέξανδρος 351
 Σάντας Ξενοφών 183
 Σάντας Παναγιώτης 131, 132
 Σάντας Στάθης 67, 69, 84, 85
 Σαρδελής Κώστας 352

- Σβορώνος Ιωαννίκιος, π. 5
 Σβορώνος Νίκος Γ. 12, 15, 37, 167, 174, 176, 185, 204, 260, 271-274, 276, 283-286
 Σερεπίσιος Κωνσταντίνος Γ. 12, 282
 Σίδερης Λεωνίδα 132
 Σίδερης Μάριος Σπ. 137
 Σίδερης Τάσος 221
 Σικελιανός Άγγελος 151, 153, 154, 158, 162, 163, 169, 172-174, 176-178, 186, 188, 190, 202, 204, 206-210, [217], 220, 226, 260
 Σικελιανού Άννα 210
 Σικελιανού Ελένη 210
 Σικελιανού Εύα 192, [217]
 Σικελιανού Πηνελόπη 223
 Σιώπη Αναστασία 112, 131
 Σκάρος Άνθης (Παναγιώτης Ματαφιάς) 204
 Σκιαδαρέσης Νικόλαος, π. 255
 Σκιαδάς Αριστόξενος Δ. 37, 171, 176, 179, 204, 210, 249, 259-261
 Σκλαβενίτης Δημήτριος Χ. 20, 21, 52, 58, 76, 82, 100, 116, 131, 199, 201, 210, 211, 216, 249, 257, 261, 265, 267, 277, 281, 285, 292, 293, 343
 Σκλαβενίτης Σπύρος Αθ. 346
 Σκλαβενίτης Τριαντάφυλλος Ε. 11, 17-20, 52, 61, 131, 224, 260, 268, 271, 273, 278, 279, 281, 282, 284, 285, 292, 293, 295, 318, 343
 Σκληρός Νίκος Β. 247
 Σκληρός Παναγιώτης 125
 Σκληρού Τούλα 326
 Σκουζέ-Πετριδής Λίζα 12
 Σκυριανού-Γαλανοπούλου Λούλα 5
 Σολδάτος Αθανάσιος 76
 Σολδάτος Δημήτρης 353
 Σολδάτος Ντίνος 76
 Σολδάτος Χρίστος Σπ. 138, 199, 282, 288, 343
 Σολωμός Διονύσιος 202, 203, 250, 253
 Σούνδιας Σπύρος 251
 Σπάθης Δημήτρης 121
 Σταματέλλος Θεοδόσης 76
 Σταματέλλος Θεόδωρος Θ. 242
 Σταματέλλος Κώστας Θ. 282
 Σταματέλλος Βασίλειος Ι. 83, 253
 Σταματέλλος Θεοδόσης 139
 Σταματέλλος Ιωάννης Ν. 25, 27, 149, 150, 229, 268, 296-298, 302
 Σταματέλλος Νικόλαος Ι. 184, 195, 227
 Σταματέλου-Σούρσου Έλλη 253
 Στάμος Θεόδωρος 139, 140
 Σταμπόγλης-Λευκάτας Δημήτριος Σ. 5, 35, 144
 Σταύρακα Ευαγγελία 102, 261
 Σταύρακας Βησσαρίων 38, 49
 Σταύρακας Τριαντάφυλλος 58
 Σταύρου Θρασύβουλος 66
 Στεριώτης Δημήτριος Ν. 356
 Στεριώτης Νίκος 356
 Στεριώτης Τηλέμαχος Ν. 161, 356
 Στεφανίτσης Γεώργιος 149, 230
 Στρατούλης Γαβριήλ 263
 Στρατούλης Κωνσταντίνος, επίσκοπος Κυθήρων 203, 231, 234, 243, 250, 262, 263
 Σύλλογος Αγιομαυριτών - εφ. Σπαβέντο 337
 Σύλλογος Λευκαδίων Αττικής 35, 55, 96, 99, 125
 Σύλλογος Λευκαδίων Ηλιούπολης 101, 260
 Σύλλογος Λευκαδίων Πάτρας 87, 103, 177, 197, 254, 263, 331, 349
 Σύλλογος Τσογκαλαδιωτών 13, 282
 Σύνδεσμος Λευκαδίων εν Αθήναις 97
 Σφακιώτες 178
 Σφέτσας Κυριάκος 110, 127
 Τζεβελέκη Ελένη Αντ. 37
 Τζεβελέκη Λιζέτα Αντ. 125, 131
 Τζεβελέκης Αντώνιος Ευστ. 37, 123-125, 128
 Τζιμπούλου Μαρκησία 133
 Τζιούφας Αχιλλέας 76
 Τζιώτης Γιάννης 248
 Τηλοκράτης Αθλητικός Σύλλογος 91
 Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Λευκάδας 99, 356
 Τούμπας Ξενοφών 149, 230
 Τρανός Σπυρίδων 72
 Τριανταφυλλόπουλος Δημ. Δ. 38

- Τσαγγαλάς Κ. Δ. 306, 309
 Τσαντσάνογλου Ελένη 9
 Τσαρλαμπά-Κακλαμάνη Βιβέτ 20, 173, 176, 186, 192, 202, 207, 208, 210, 282, 292, 330
 Τσερές Δημήτρης Σπ. 51, 62, 76, 80, 81, 266, 280, 282, 362
 Τσικνάκης Κώστας Γ. 289
 Τσουκαλάδες 13, 79, 89, 252
 Τσούτσουρα Μαρία 217
- Φατούρος Γιώργος Ν. 20, 99, 125, 126
 Φατούρος Δημήτριος Π. 14
Φεστιβάλ Φολκλόρ 127
 Φέτσης Φίλιππος Π. 20
Φιλαρμονική Λευκάδας 5, 104, 107
 Φίλιππα-Αποστόλου Μάρω 141, 143, 144, 146
 Φίλιππα Στέλλα-Νίκη Α. 107
 Φίλιππας Αντώνης Π. 37, 107, 114
 Φίλιππας Β. Φ. 155
 Φίλιππας Γιώργος Μ. 204, 214
 Φίλιππας Μιχάλης 335
 Φίλιππας-Πανάγος Γιώργος 333
 Φίλιππας-Πανάγος Μελέτιος, αρχιμανδρίτης 238
 Φίλιππας-Πανάγος Πέτρος 260
 Φίλιππας-Πανάγος Σπύρος 165, 204, 333
 Φίλιππας Σπύρος Ζ. 113
- Φιώρου Ελεωνόρα 332
 Φλογαίτης Ιωάννης Σπ. 45, 355
 Φλογαίτης Σπύρος Ι. 47, 131
 Φράγκου-Κικίλια Ρίτσα 210
 Φραγκούλης Βασίλειος Ε. 63, 233, 239, 240, 257
 Φραγκούλης Δημήτριος 161
Φροντιστήριο-Γυμνάσιο Καρνάς 78
 Φωτεινός Κ. Θ. 37, 38, 157, 168, 169, 198, 203, 204, 210, 250, 293, 319, 323, 343
- Χαλικιόπουλος Γιάννης 204
 Χαμοσφακίδης Απ.· βλ. Λευκάδιος
Χαραμόγλειος Ειδική Λευκαδική Βιβλιοθήκη 52, 55, 59, 61, 62, 285
 Χαραμόγλης (Αριστο)Τέλης Α. 52, 55, 333
 Χατζηβασιλείου Βαγγέλης 211
 Χατζηωσήφ Χρήστος 15
 Χατζημανωλάκης Γιάννης 37
 Χατζόπουλος Κώστας 195
 Χερν Λευκάδιος 164, 181, 213
 Χιώτης Παναγιώτης 229
 Χόρτης Άγγελος Γ. 343
 Χόρτης Κωνσταντίνος 148
- Ψιλιανού-Φασουλιώτη Άννα 265, 267

